

V I E N Y B Ė

72 M. 28 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. LIEPOS (JULY) 18 D.

TEL. APplegate 7-7257.

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Dabar, kai Vidurio Rytuose, ypač Irake, amerikiečiams dega žemė po kojomis, anglai su prancūzais ne be pasitenkinimo gali pasakyti:

-- Neleidote užpernai mums sutvarkyti Nasserio, tai dabar turite...

Su Nasseriu gali atsitikti lygiai taip, kaip ir su Hitleriu, kuriam buvo leista užimti demilitarizuotą Reino kraštą, tai paskiau jis panorėjo visos Europos...

Ar Nasseris, užėmęs Suez kanalą, sustojo? Ne. Sirija yra tik viena iš tų arabiškų valstybių, kurias jis nori apjungti vienai milžiniškai imperijai, -- arabų imperijai nuo Atlanto iki Indijos vandenynų.

Štai kodėl dabartiniai įvykiai Libane ir Irake yra pavojingi. Nereikia pamiršti, kad už pan arabiško sąjudžio -- alyvos versmės, dėl kuriu labai greitai gali susikibti didžiosios rytų ir vakarų galybės.

Nežiūrint to, Amerikos marių pasiuntimas į Libaną yra vertas rizikos.

***

Prieš 25 metus du jauni Amerikos lietuviai, Steponas Darius ir Stasys Girėnas, nugalėjo Atlantą.

Tada, tomis oro susisiekimo pionierių dienomis, tik penkios tautos buvo nugalėjusios Atlanto erdves. Penkios tautos ir jų tarpe lietuviai...

Šiandien, kai oro keleivis pusryčiauja New Yorke, o pietauja Londone, kai jau net svajojama apie tarplanetinį susisiekimą, Dariaus ir Girėno žygis, ypač su tokiu lėktuvu, kaip Lituania, atrodo gana primityvus. Bet tuo labiau jis, tas skridimas, ypač su tokiu menku lėktuvu, tada buvo drąsus ir didelis.

Tai kas, kad Darius su Girėnu žuvo, nepasiekę Lietuvos? Jų tragedija tik dar labiau išskėlė didvyrių nemirtinumo aureolę.

Šia proga sveikintini New Yorko lietuviai, pagaliau pastatę paminklą Atlanto nugalėtojams.

***

Kartą Antanas Kriaučelis, beveik keiksnodamas, man kalbėjo:

"Naujakuriai sako, kad mes, senieji lietuviai, per daug suamerikonėje, per daug angliškų žodžių vartojame. Na, o kaip jie? -- Steigia lietuvių kalbos mokyklas ir lotyniškais var-

VIDURIO RYTUOSE PAVOJUS TEBĖRA DAR NEPAŠALINTAS

Praėjusį pirmadienį kariškių sąmokslininkai, vadovaujami gen. Abdel Karim Kassem, dideliame Amerikos priešui, nuvertė Irako karalių Feisal ir paskelbė kraštą respublika.

Paskutinėmis žiniomis sukilėliai karalių Feisal ir jo dėdė sosto įpėdinį Abdul Illah nužudė karališkuose rūmuose. Taip pat buvo nužudytas ir premjeras Said, kuris rodė didelį palankumą Vakarų valstybėms.

dais krikščija... Kodėl lietuvių kalbos mokyklos turi būti vadinamos lituanistikos mokyklomis?"

Worcesterio veikėjui, kaip matote, buvo pikta, kad be svertinųjų neapseinama net ten, kur kalbama apie patį lietuvių kalbos puoselėjimą, apie jos gyvybę.

Antanui bandžiau aiškinti, kad ir Amerikos lietuviai savo laikų panašiai pasielgę, būtent: Dariaus ir Girėno lėktuvą pavadinę Lituania... Bet, rodos, jo neįtikinau.

Nuoštabu, kad dėl to jaudinasi ir kiti mūsų laikraščio bičiuliai, pavyzdžiui, Jonas Siaučiūnas, kurį, beje, šiame Vienybės numeryje "gina" Rekašius.

Sovietų Sąjunga pasiskubino pripažinti naują Irako respublikinį režimą.

Ši revoliucija padarė galą Bagdado paktui, kuriam priklausė Irakas, Iranas, Turkija, Pakistanas ir Anglija, bei sugriovė uniją su Jordanu. Tą pačią dieną buvo bandoma padaryti perversmą ir Jordane, bet nepavyko. 60 karininkų, ruošę sukilimą, buvo suimti.

Irako perversmas yra didelis smūgis Vakarų valstybėms, žymiai didesnis už Suez kanalo nusavinimą 1956 metais. Šis perversmas, suruoštas Nasserio pavedimu, paskubino Ameriką stoti ginti Libaną.

Antadienį prezidento Eisenhowerio įsakymu Beirute išlipo pirmieji amerikiečių jūrų pėstininkų daliniai, kurie tuojuo pat užėmė aerodromą. Jei bus reikalo, pasakė prez. Eisenhoweris, bus pasiūsta daugiau karių. Kariuomenė buvo pasiūsta Libano prezidentui Chamoun prašant.

"Agresijos tęsimas prieš Libaną ginklų bei žmonių infiltracija, pareiškė prezidentas Chamoun, neišvengiamai privertė teisėtą vyriausybę prašyti paramos prieš agresiją pagal Jungtinių Tautų chartą."

Šis Amerikos karinių jėgų išlaipinimas buvo teisingas

žygis, nes Vakarai turėjo arba atsisakyti vilties apsaugoti visus Vidurio Rytus nuo patėkimo į priešo rankas, arba ką nors turėjo daryti.

Prezidentas Eisenhoweris aiškindamas amerikiečių karių išlaipinimą Libane, sako, kad šis jo žygis galys turėti rimtų pasekmių, tačiau nežiūrint rizikos, jis veikęs pagal Jungtinių Tautų Chartą. Amerikos jūrų pėstininkai ten yra reikalingi paremti teisingumo bei tarptautinės teisės principams nuo kurių priklauso pastovi tarptautinė tvarka.

Kalbėdamas į tautą, prezidentas Eisenhoweris sukilimą Libane sugretino su komunistų agresija Korejoje, Vietname, Graikijoje ir Čekoslovakijoje. "Tai yra būdas kraštui užimti netiesiogine agresija pilietinio karo priedanga. Jo tikslas yra, kad vietos valdžios kontrolę paimtų grupė lojali agresoriui."

Tokiomis priemonėmis komunistai užėmė Kinijos žemyną ir Čekoslovakiją. Jie bandė pritaikyti tuos pačius metodus ir Graikijoje, bet pralaimėjo, nes graikams tada pagelbėjo Amerika, vykdydama Trumano doktriną.

VIRŠUJE: Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės Taryba po pirmojo posėdžio Clevelande. Pirmoj eilėj iš kairės: Kanados L. B. Stebėtojas kun. Gutauskas, G. Galva, kun. A. Juška, perrinktas Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Slepetytis, J. Bačiūnas, Tarybos Prezidiumo vicepirmininkas A. Devenienė, Tarybos Prezidiumo sekretorius J. Kapočius, antrą kartą perrinktas Centro Valdybos pirmininkas St. Barzdukas. Antroj eilėj: V. Adamkavičius, A. Mačys, J. Jasaitis, J. Jankus, V. Dillis, P. Kisielius, K. Augulis, I. Malėnas, Alf. Mikulskis. Trečioj eilėj: K. Bagdonas, K. Musteikis, D. Penikas, A. Nasvytis, M. Katiliškis, J. Staniškis. (Plačiau apie posėdį 4 psl.)

J. Gaidžio nuotrauka

Prezidentas Eisenhoweris tikis, kad buvimas Libane Amerikos pajėgų turės stabilizuojančio poveikio, kuris apsaugos Libano nepriklausomybę bei neliečianybę.

Praėjusį trečiadienį Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos specialiaame posėdyje Amerikos atstovas išdėstė pasiūlymą tuojuo nutraukti neteisėtą infiltraciją į Libaną, sustabdyti ginklų gabenimą ir nutraukti propagandinius puolimus prieš Libano vyriausybę. Jis pastebėjo, kad kai tik bus sudarytos JT karinės pajėgos, amerikiečiai iš Libano pasitrauks.

PASAULYJE

* Buvę Amerikos prezidentai Hooveris ir Trumanas pritarė prezidento Eisenhowerio nutarimui pasiųsti Amerikos karių į Libaną, nepriklausomybei apsaugoti.

* Į Beirutą išvyko prezidento Eisenhowerio specialus pasiuntinys Robert Murphy, kuris stengsis daryti viską, kad būtų atstatyta taika ir ramybė Libane.

* Sovietų vyriausybė sako, kad padėtis Libane sudaro grėsmę pasaulio taikai ir Sovietų Sąjunga negalinti pasilikti, kaip Žiūrovas.

* Į Washingtoną atskrido Anglijos užsienio reikalų ministras Lloyd pasitarimams dėl kritiškos padėties Vidurio Rytuose. Jis pakartojo, kad Anglija remia Amerikos karių dalių išlaipinimą Libane.

* Panamoje, kur buvo sustojęs prezidento brolis dr. Milton Eisenhower, vyksta į Pietų Ameriką informacinė kelionė, buvo studentų pasitiktas šūkiu: "Kanalas priklauso Panamai".

* Respublikos šventės proga, liepos 14 d. gen. de Gaulle Tulone priėmė didžiausią pokario metais laivyno parodą. Prieš tai jis su respublikos prezidentu Coty Paryžiuje priėmė įspūdingą kariuomenės parodą.

* Lenkijoje padidėjo alkoholio kainos 35% daugiau negu praeitais metais. Buvo parduota 12 milijonų litrų daugiau degtinės.

* Prancūzijoje, Lyone mieste archeologai atkasė romėnų amfiteatrą, statytą 19 m. po Kr. gim. imperatoriaus Tiberijaus garbei. Kolizėjus, kuris iki šiam laikui buvo laikomas seniausiu amfiteatru, buvo pastatytas 40 metų vėliau.

* Kanadoje šiuo metu lankosi Anglijos princesė Margarita.

* Kipro saloje padėtis vėl pablogėjo. Prasidėjus susirėmimams tarp graikų ir turkų,

salos gubernatorių uždraudė civiliams rodytis gatvėse.

* Lankydamasis Jugoslavijoje, Nasseris prisipažino Titui, kad Sirijoje valdys ne jis, bet Chruščiovas.

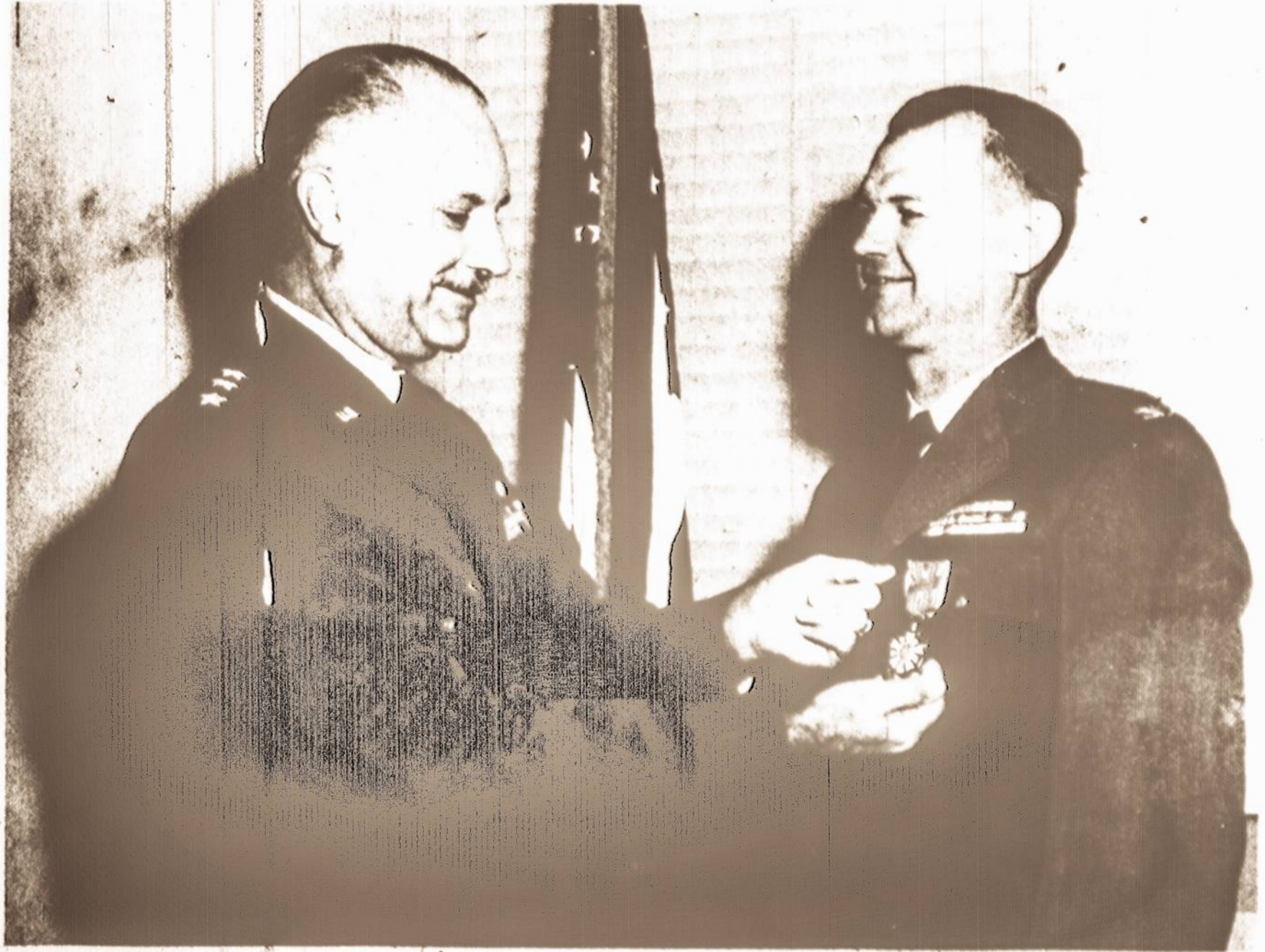
* Brazilijoje, naujoje sostinėje, Tautų alėjoje, kurioje bus visų kraštų atstovybių rūmai, Lietuvai irgi duota 2 ha žemės. Lietuvos atstovas dr. F. Meyeris įpareigotas per dvejus metus pastatyti atstovybėlį namus.

* Prancūzų rezervo karininkai pašaukti atlikti stažą susipažinimui su psichologiniu karu. Jie turės išstudijuoti Mao Tse Tungo raštus, vietminh revoliucionierių dienoraštį ir rusų revoliucijos istoriją.

ISIGYKITĖ AMERIKOS PILIETYBĖS VADOVĖLĮ

D. Klīnga atliko labai naudingą darbą, paruošdamas ir išleidamas vadovėlių pilietybės egzaminams laikyti. Nedidelėje, palyginti, brošiūrėlėje sukoncentruoti visi pagrindiniai klausimai, kurie paprastai būna reikalingi, laikant Amerikos pilietybės egzaminus. Vadovėlis paruoštas anglų ir lietuvių kalbomis. Faktas, kad jau išėjo antroji laida, rodo šio vadovėlio pasisekimą. Be išdėstytų klausimų ir atsakymų bei paaiškinimų, vadovėlyje taip pat yra JAV vyriausybės konstrukcijos braižinys, kur dar labiau palengvina orientuotis. Naujai atvykusiems ir išgyvenusiems čia 5 metus ir tuo pačiu norintiems tapti Amerikos piliečiais šis Klīngos vadovėlis yra tikras raktas į šios šalies pilietybę. Vadovėlio kaina tik vienas doleris. Norintieji jį įsigyti, kreipiasi šiuo adresu: D. KLINGA, 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 4-1232.

Dail. K. Zoroiskas praneša, kad šiuo metu vyksta jo darbų paroda S. Lūšio vasarvietėje, Cape Cod, Mass.

VIRŠUJE: Neseniai Pentagone, Washington, lt. gen. Donald L. Putt (kairėje) prisegė Legion of Merit pulkininkui John V. Hearn, kaip pažymėjimą už pareigūnų armijos tarnyboje. Pulk Hearn lietuviams yra "giminingas", nes vedęs Alice Lukas (buvusios

Blake) dukterį Stefaniją. John ir Stefanija Hearn su vaikais gyvena Alexandria, Virginia. Jiedu nuolat aplanko Frank ir Alice Lukas, Howard Beach, L. I., taip pat nevengia lankytis lietuvių pramogose. Pulkininko žmona Stefanija, kaip ir jos motina bei patėvis Lukai,

yra sąmoninga lietuvių patriotė. Lukų žentas, nors ir labai užimtas armijos tarnyboje, atidžiai domisi Amerikos lietuvių gyvenimu ir yra susipažinęs su lietuvių tautos istorija.

Official U. S. Air Force photo

Laiskas iš Europos

AMERIKOS BALSŲ REFORMOS

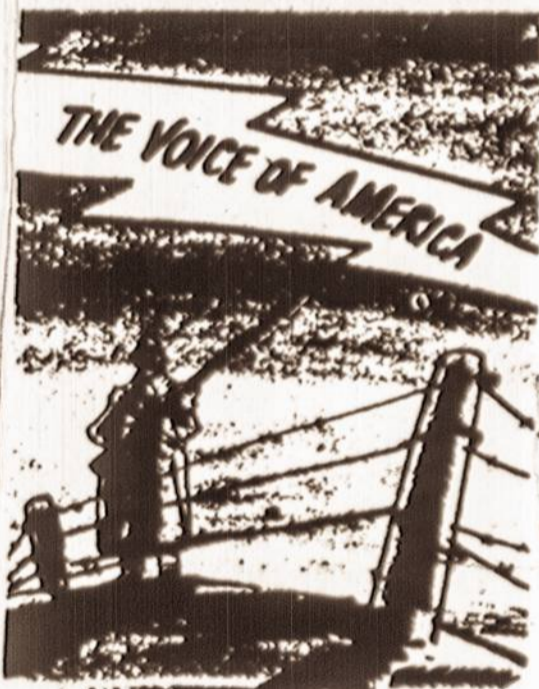
Amerikos Balsų radijo centro Miunchene "reorganizacija" grėsia nepataisomai pakenkti Amerikos interesams ir prestižui Pabaltijo kraštų klausytojų tarpe.

Liepos 2 d. Amerikos Informacijos Įstaiga paskelbė padidinanti Amerikos Balsų programą anglų ir rusų kalbomis ir ryšium su tuo "pertvarkanti" radijo centrą Miunchene. Faktiškai po administracinio persitvarkymo priedanga panaikinami vieninteliai laisvojo pasaulio radijo programų pusvalandžiai iš Europos pabaltiečių kalbomis.

Nuo ateinančio rugsėjo 1 d. nutraukiamos ligsiolnės Amerikos Balsų iš Europos programos. Niekas taip skaudžiai tuo nepaliečiamas, kaip Pabaltijo kraštų klausytojai, nes jų kalbomis nebuvo ir nėra kitų Amerikos siunčiamų radijo programų iš Europos, kaip pav. rusams "Liberation" stotis, čekams, lenkams, vengrams -- "Free Europe". Negi tai būtų sąmoningas noras padidinti jau buvusią diskriminaciją Pabaltiečių atžvilgiu laisvojo pasaulio informacijos srityje?

Pabaltiečiams tiesiog nesuprantama ta aplinkybė, kad tuo pat metu padidinamos Amerikos Balsų programos rusų kalba, tarsi Amerika savo priemonėmis norėtų prisidėti prie rusifikacijos, prieš kurią Pabaltijo gyventojai atkakliai priešinosi dabar, lygiai kaip praeityje.

Likviduojama ne kodėl šaltojo karo priemonė, bet vienintelis Amerikos, kaip laisvojo

pasaulio vadovo, moralinis ryšis su pavergtaisiais Pabaltijo kraštų žmonėmis, kurių privartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą Amerikos vyriausybė nepripažino ir tai įvairiomis progomis iškilmingai patvirtindavo.

Eilę metų Amerikos Balsas iš Europos sėkmingai skelbė viltes, sustiprinimo ir tiesos žodį, kurio klausytis Pabaltijo žmonių nesulaikė jokie trukdymai. Tai žinoma iš laišku, tiesioginių išdijimų, pagaliau iš pačios komunistų spaudos bei literatūros, kur pflė visų nuodėmių prieš režimą sistemingai priskaitomas ir Amerikos Balsų klausymas. Jo programų perkėlimas į Washingtoną yra ne tik nepateisinamas Amerikos pasitraukimas iš Europos, padaręs sovietinį okupantą, bet ypatingai skaudžiai paliečia klausytojus Pabaltijo kraštuose, nes tai atrodytų nepateisinama nuolaida Sovietams, žingsnis į okupacijos pripažinimą ir išsukus kartaus nusivylimo ir taip jau bejėgiška laisvojo pasaulio politika pavergtųjų atžvilgiu.

Nusistebėjimo kelia, kad atšakingi šios reorganizacijos autorai visiškai neatsižvelgė į specifinę programų pabaltiečių kalbomis padėti tiek dėl ypatingos šių kraštų tarptautinės būklės, tiek dėl to, kad šios programos jiems yra vienintelis Amerikos informacijos šaltinis Europoje -- jų pačių žemyne.

Pagal naująją tvarką jau nuo rugsėjo 1 d. -- kodėl toks karštingas skubėjimas sukurti įvykusių faktų? -- vietoj buvusių trijų pabaltiečių skyrių Miunchene pasilikti tik vienas amerikietis pareigūnas su trim "vietiniais" tarnautojais (po vieną kiekvienai tautybei). Kas bent kiek turi patyrimo šioje srityje, puikiai žino, kad tokia tarnyba jokių būdu nepajėgs užtikrinti to pobūdžio, kuriuo pasižymėjo Amerikos Balsas iš Europos. Susidariusią spragą Pabaltijo klausytojai skaudžiai pajus, ypač kad tai sutampa su programų išplėtimu rusų kalba, kuriai pabaltiečiai priešinosi kaip sovietinio pavergėjo kalbai.

Naujų ir kūrybiškų priemonių paieška Amerikos informacijai plėsti nėra suderinama su esamų kontaktų nutraukimu. Radijo centro Miunchene reorganizatoriai patys sau prieštaraus, kai jieškodami paveikėsi naujų priemonių naujiems Amerikos draugams laimėti, rizikuoja atstumti išbandytus ir ištikimus draugus, konkrečiai Pabaltijo kraštuose. Laikinis programų tęsimas iš Washingtono, net jeigu jos būtų kiek ir

(Tęsinys 8 psl.)

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!

**THE Kings County
SAVINGS BANK**

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Penkiasdešimtis SLA Seimas

Liepos 21 d. Chicagoje prasideda Amerikos Lietuvių Susivienijimo penkiasdešimtis seimas. Tai bus trečias kartas, kada šios organizacijos seimo delegatai suvažiuoja į Chicago savo organizacijos reikalų svarstyti.

Pirmąjį kartą SLA delegatai į Chicago buvo susirinkę prieš 52 metus, tai yra 1906 metais. Tai buvo iš eilės 21 tos organizacijos seimas. Jis praėjo pakilioje patrijotinėje nuotaikoje, kuri ypač buvo ryški eitynėse, suruošose to seimo metu Chicago gatvėse. Tiekstaniai lietuvių su keliais orkestrais ir choralais žygiavo per Chicago. Tai buvo, galima sakyti, pirmoji lietuvių tokia didelė demonstracija pilna to žodžio prasme. Ji padarė didelį įspūdį ir kitų tautybių Chicago gyventojams. Nuo tada daugelis pamatė, kad lietuviai nėra tas pat, ką lenkai, kaip buvo galvojama.

To seimo nutarimai taip pat buvo įdomūs. Buvo aptarta rūpintis universiteto steigimu Vilniuje, nutarta išleisti lietuvių kalbos gramatiką, reikalauta Lietuvai politinių ir kultūrinių laisvių. Nėra abejonės, kad seimo delegatai gyvenę tomis nuotakomis, kurias sukėlė 1905 metų revoliucinis judėjimas Lietuvoje prieš Rusijos priešpaudą.

1930 -- Vytauto Didžiojo -- metais SLA turėjo 36 seimą. Tai buvo šios organizacijos antrasis suvažiavimas Chicagoje. Šis seimas žymus tuo, kad pozityviai nusiteikę lietuviai savo senajai tėvynei Lietuvai, atsipalaidavo nuo komunistinio gaivalo, išbrovusio į organizaciją ir mėginusio Susivienijimą pagrobti į savo rankas. Bet raudonesiems Maskvos simpatikams tas nepasisekė. Nors tada Susivienijimas neteko tam tikro skaičiaus narių, tačiau jis liko ištikimas tautiškai idėjai ir po to daugiau sustiprėjo savo viduje.

Šiandien Susivienijimas yra virtęs didžiausia lietuvių organizuota jėga laisvajame pasaulyje. Nors SLA pagrindinis veikimas rėsidavęs apdraudų teikimu, bet, kaip patrijotinė ir fraternalinė lietuvių organizacija, jis kartu vykdo ir visuomeninio pobūdžio darbus. Jungdamas įvairios pasaulio žvalgos lietuvius ir nesaistydamas savo narių politiniais ir religiniais

Bendruomenės suvažiavimas

Masinis pasireiškimas ar veikla iš apačios?

J. ANTANAITIS

Naujai išrinktosios JAV Lietuvių Bendruomenės II-sios Tarybos sesija įvyko Clevelande, liepos 4 - 6 dienomis.

LB Centro Valdybos pirmininkas St. Barzdukas savo pranešime išskėlė klausimą, kuriuo keliu LB veikla toliau turi eiti: į masinius parengimus ar vietinės veiklos stiprinimą. Su LB esą susiję kelios masinės kultūrinės lietuvių demonstracijos, kaip pirmosios JAV ir Kanados dainų šventė, kultūros kongresas Chicagoj, tautinių šokių festivalis, jaunimo kongresas. Tai būtų, anot a. a. Antano Olio žodžių įvykiai, kurių nei viena Amerikos lietuvių organizacija negalėjo padaryti.

Bet tie masiniai ėjimai LB palikę ir kai kurių atūgų. Bendruomenės veikėjai susilaukė stiprių priekaištų bei išmetinėjimų, dėl kurių kai kurie jautresnieji rezignavo, o kiti nuleido rankas.

Kad LB Centro valdyba ir toliau laikosi masinio kelio, rodo jos sumanymas rengti antrąją dainų šventę.

Tačiau praktišką veiklą ky-

varžtais. Susivienijimas savo esme yra artimas liberalinėms organizacijoms. Atlikdamas ir remdamas tautinius bei kultūrinius darbus, SLA veikimo plotmė yra tapusi įvairi ir šakota.

Šiuometinis SLA seimas turi auksinės sukakties skaičių -- 50, vadinasi, jau penkiasdešimtą kartą organizacijos šeiminiškai renkasi aptarti savo reikalų. Tąja prasme šis seimas yra sukaktuvinis.

Kaip ankstyvesniuose, taip šiame seime, bus paliesta ne tik organizaciniai, bet ir bendrieji lietuviški reikalai. Todėl ir visuomenėje susidomėjimas seimu yra gana didelis.

Apie seimo darbus bus progos pasisakyti jam pasibaigus. Dabar, šio įvykio išvakarėse, sveikinamie seimą ir linkime jo dalyvius sėkmingai atlikti numatytus darbus.

la mintis, jog LB bus gyva ir reali tikrai tiek kiek bus gyvos jos apačios. Kitaip sakant, kiek bus gyvas LB vietinis, apylinkių veikimas.

Bet kasgi yra Lietuvių Bendruomenė? Atsakymo jieskant paskelbtoje vadinamoje Lietuvių chartoje, ten pasakyta, kad tautinei bendruomenei priklauso kiekvienas lietuvis, o pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą pasaulio lietuvių bendruomenę. Tad JAV lietuvis savo bendruomenei priklauso tiesioginiai arba per šią organizaciją, jeigu prisiima tam tikras LB įstatų funkcijas.

Tačiau šitaip suprasta LB čia sunkiai prigija. Ji susiduria su nemažais sunkumais. Yra išryškėjusios LB bent kelios priešingos bendruomenei tendencijos.

Pirma, Amerikos lietuviai jau nuo seno turi savo tautinę bendruomenę, kuri reiškiasi gausiomis tautinėmis, religinėmis, kultūrinėmis, visuomeninėmis bei politinėmis ir kitomis organizacijomis. Todėl LB čia nieko naujo neatnešanti.

Antra, jei jau reikia kultūriniam lietuvių gyvenimui organizuoto junginio, tai esą, ji reikia sudaryti ALTO ir BALFO pavyzdžiu.

Trečia tendencija Lietuvių Chartos tikslų įgyvendinimo galimybių Amerikos sąlygose visai nebeprapazįsta. Todėl LB užsimojimuose esą reikia daryti didelių pakeitimų, tautinės veiklos sąskaiton. Nes, girdi, su dabartiniu ryškiai pabrėžiamu lietuviškumu LB kelias į lietuviškai jau nekalbančių lietuvių visumą kelias visiškai užversta.

Po Centro valdybos pranešimų plačiau išskilo diskusijos dėl LB veiklos krypties. Tas klausimas buvo vienas esminių LB antrosios Tarybos suvažiavime. Be to, plačiai pasisakyta švietimo, santykiams su kitomis or-

ganizacijomis, ypač su ALTu, su kuriuo centro santykiai ne visai sklandūs. Bendruomenės veikėjams buvo užmetimų dėl kai kurių pasirašymo 60-ties "manifesto". Pavyzdžiui, Alf. Mikulskis tą pasirašymą stačiai pavadino gėda lietuvių tautai...

Suvažiavime kai kas pasigedo aiškesnių LB ateities veiklos gairių. Kiti išskėlė dėl Tarybos priimtų rezoliucijų įgyvendinimo. Girdi, Chicago suvažiavime priimtoji rezoliucija dėl lietuviškų reikalų pabojimo parapijose taip ir neišvydo dienos šviesos.

LB Centro valdyba per trejus pastaruosius veiklos metus turėjo 12,353 dol. pajamų ir 9,903

VIRŠUJE: Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės naujos Tarybos pirmoji sesija Cleveland, Ohio.

J. Gaidžio nuotrauka

dol. išlaidų. Stambiausios išlaidos: 2,107 dol. Kultūros fondui, 1,613 ALTO Vykd. Komitetui gautos aukos, 1,166 dol. "Litanus" žurnalui parama.

LB šios Tarybos prezidiuman išrinkta: J. Šlepetyš pirmininku, A. Devenienė vicepirmininke ir J. Kapočius sekretorium. Atskirai išrinktas Centro valdybos pirmininkas, jau antrai kadencijai, St. Barzdukas. Kiti C. valdybos nariai išrinkti: P. J. Žilrys (jei pastarasis sutiks, nes dar nebuvo atsiklaustas), A. Nasvytis, V. Kamantas ir J. Staniškis, Kitus valdybos narius pasikvies išrinktieji ir juos patvirtins korespondenciniu būdu LB Taryba.

DĖL BALFO SIUNČIAMŲ VAISTŲ

Dažniau besilankydamas BALFO Centre, susipažinau su planu aptūpinti vaistais Lietuvoj ir Sibire gyvenančius lietuvius ir pasiryžau apie tai painforuoti lietuvių visuomenę.

BALFui pavyko gauti didelę nuolaidą vitaminams ir vaistams (maždaug už trečdalią kainos), kurie gali būti naudingi gydymui džiovos, reumatinės, artritinių ir kitų ligų. Čia minėtini šie vaistai: stremptomycin, rimifon (isoniaci cortizone, meticcorten, pennicylin, multivitaminai ir kaikurie kiti. Šie vaistai buvo BALFO pirkti JA Valstybėse. Ir čia jie siunčiami BALFO igaliotiniui į Vokietiją (Miuncheną), ten individualiai pakuojami ir siunčiami į Lietuvą arba į Sibirą. Be to, kaikurie vaistai žymiai papigintom kainom gaunami ir Vokietijoje, o iš ten paprastu paštu (nes atstumas mažas) siunčiami į Lietuvą, kas atpigina jų persiuntimo išlaidas; į Sibirą siunčiami oro paštu. Gavėjas atsiimdamas vaistus iš pašto turi pats apmokėti muftą rubliais.

Ankstyvesniam pranešime buvo pasakyta, kad imant vaistus iš pašto mufto mokėti nereikia, jeigu yra vietinio gydyto-

jo receptas. Vėliau pasirodė, kad yra ne taip. Vietos gydytojo receptas ir pažymėjimas reikalingas kaip leidimas tam, kad paštas gavėjui išduotų vaistus, bet apmokėti muftą reikia. Išimty, t. y. atleidimas nuo mufto, daromas, neva, tik tiems asmenims, kurie guli ir gydomi sanatorijose ir ligoninėse ir ten vaistų negauna, ir jei vaistai jiems išrašyti vietos gydytojo. Kas iš vaistų siuntėjų turi tikslų žinių apie vaistų gavimą vietoj ir apie kliūtis išduodant bei apie muftus, labai prašomi apie tai rašyti BALFui, kuris galės informuoti mūsų visuomenę. BALFas nori pabrėžti, kad vaistus siunčia be pelno ir procentų, be to, prašoma tik faktinis persiuntimo išlaidas apmokėti. Tuo tarpu siunčiant vaistus per privatinės firmas, imamas už patarnavimą gana augštas mokestis, kartais didesnis už pačią vaistų kainą.

Medicinos žvilgsniu žiūrint, reikia rūpintis, kad vaistai būtų vartojami tik tam tikslui, kuriam jie prašomi ir pasiūsti, o ne pardavimui ar perleidimui kam kitam, ar spekuliacijai.

(Tęsinys 10 psl.)

Mano susitikimas su Tarybų Lietuvos intelektualais

A. J. GREIMAS

1957 m. lapkričio mėnesį grupė lietuvių intelektualų jų tarpe buvo rašytojų, meninkų, leidyklų ir spaudos darbuotojų — lankėsi Egipte. Teko su jais susitikti Aleksandrijoje, Humanitarinių Mokslų Fakultete, o vėliau, rusui organizatoriui pakvietus, pasivažinėti drauge, vizituojant miestą, ir išsišnekėti, pavieniui ir grupėmis, įvairiais lietuviškos ir vakarietiškos aktualijos klausimais.

Sios eilutės skirtos ne pasikalbėjimams atpasakoti, o jiems komentuoti, ne cituoti pažodinius faktus, o ieškoti jų bendresnės prasmės. Jomis norima ne girti ar peikti "iš anapus" atsilankiusius tautiečius, o bandyti juos suprasti. Nežiūrint individų margumų, išpūdžių sugrupavimas ir apmąstymas leidžia, mano manymu, išryškinti visą eilę charakteringų bruožų. Bendrų visai šiai 30—40 metų amžiaus lietuvių kartai.

PATRIOTIZMAS

Objektyvaus stebėtojo dėmesį pirmiausiai atkreipia labai didelis visų sovietinių lietuvių patriotizmas, ir ne sovietinis, o lokalinis, lietuviškasis patriotizmas. Šis patriotizmas reiškiasi įvairiais būdais. Jis, visų pirma, jei taip galima išsireikšti, peizažinis: daug jau esame matę jūrų, sakė viena mergaitė, žiūrėdama į Viduržemio jūrą, bet niekur ji nėra tokia graži, kaip mūsų Baltijos jūra Nidoje ar Palangoje. Kita mergina (vėliau paaiškėjo, kad jinai — Lietuvos komunistų partijos centro komiteto instruktorė) nusisėgė savo gintarinę sagutę ir iškėlė man, prašydama perduoti ją mano žmonai. (Aš, žinoma, puoliau ją į glėbį: pas mus, toli nuo tėviškos gyvenančius, šios rūšies tėvynės meilė gyva). Šis patriotizmas yra drauge ir sentimentalinis: A. Churginas, kiek supratau iš pasikalbėjimų, buvo partijos apibartas ir net kiek pritildytas už tai, kad bandė protestuoti prieš per didelę ir pernelyg banalią tėvynės meilę poezijoje. Tai, į kitas sąlygas perkeltas, literatūros Lankų ginčas su Brazdžionių ir jo mokykla. Lietuviškasis patriotizmas yra, be to dar, "imperialistinis": Vilniaus klausimas, santykiškai su lenkais (įsivaizduokit sau, jie

buvo labai gražiai priimti Lietuvoje, o paskui drįsta kriticuoti lietuvišką kultūrą!) Vilniaus puošimas ir gražinimas — perspektyvos čia maždaug tos pačios, kaip ir 1940 metais. Klaipešdos kraštas apgyventas džūkėmis, atkeltais nuo jų smėlynų: matytumėte, kokie džūkai puikūs Zvejai pasidarė — iki Islandijos daplaukia, silkes Zvejodami. — Tačiau pagrindinis šio patriotizmo bruožas — jis rūgštinis, savotiškai stachanoviškas: ames pirmą vietą visoje Sąjungoje užėmėm kultūrinių parengimų skaičiumi; ant Petrašiūnų popieriaus (taip ir pažymėta: Petrašiūnai!) spausdinami geriausi Maskvos meniniai leidiniai. Mūsų krepšinėikai — oh! mūsų muzikai — aha! Ir t.t. Šis patriotizmas, būdamas lokalinio pobūdžio, rusams nėra labai pavojingas — tikimasi, kad jį galima integruoti į bendrą "tarybinį" patriotizmą.

Visiškas atitrūkimas nuo Vakarų pasaulio (lietuviams kultūrininkams atrodo — bent man toks išpūdis susidarė — kad tokie, pavyzdžiui, renesanso poezijos ar Shakespeare'o vertimai jau yra didelis žingsnis pirmyn destalinizacijos kryptimi: o naivumas!) neleidžia lietuviškai poezijai, o ir iš viso lietuviškai pasauliui vystytis racionalizavimosi kryptimi. Sudažninti kontaktai su rusiškąja kultūra

(sovietinio režimo paradoksas: viena iš pačių sentimentaliosios tautų yra valdoma pagal marksizmo, vienos pačių racionaliosios filosofijų, principus) prisideda prie lietuviškosios pasaulėjautos išsilaukymo tame pačiame skystame — drauge sentimentaliniame ir naivame — stovyje. Nutautėjimo pavojaus tokiaime kontekste, atrodo, visiškai nėra: tautinis "priešas" — šiuo atveju rusai — turi tą pačią, nė kiek nepranašesnę tautinių sentimentalinių verčių sistemą. Bet užtat ir sąmoningos lietuviškos kultūros problematikos dar nėra ir negali būti: tai ateities reikalas. "Nacionalinis klausimas" — taip, pagal sovietinę terminologiją, vadinama originalinių tautinių kultūrų ir visoms joms bendro socialistinio režimo suderinimo problema — egzistuoja; jis atrodo itin gyvas jaunojoje kartoje (čia jau remiuosi kitais, prancūziškais, šaltiniais), ir jis nuolat aštrės. Tautinio išsilaisvinimo ritmą, tiesa, sunku numatyti: jis pernelyg priklausys nuo Rusijos vidaus ir užsienio politikos skaitlingų faktorių; bet šio istorinio proceso užuomazga ryški, ir Sovietų valdantieji organai tai puikiai žino.

KULTŪRISKUMAS

Į mano klausimą: "Džiaugiuosi, kad viskas taip gerai

Lietuvių tremtinių būrelis prie medžių plukdymo darbų Sibire.

Lietuvoje, bet pasakykite man, kodėl jūs ekonominėje srityje taip atsiliekate nuo kitų Pabaltijo valstybių?" — spontaniškas kuone visų atsakymas buvo: "Bet užtai mes juos visus nešame kultūrinėje srityje!" Problema ne nauja: lietuviai, latvių pralenkiami, lygiai taip pat guodėsi ir 1930 metais. Tačiau šis kultūriškumas (net labai jau ne-socialistinis: marksizmas teigia, kad kultūrinės vertės pačios vystosi sveikoje ekonominėje ir socialinėje struktūroje) yra šiuo metu virtęs vieninteliu, palyginti, autonomišku lietuviškos veiklos planu — jo ir griebiama kaip siaudo. Kultūra betgi suprantama grynai kiekybiniai: kultūrinių parengimų bendratybinis rekordas, aukšti knygų tiražai, didelė prozos ir poezijos produkcija, reikalavimas, norint įstoti į Rašytojų Draugiją, turėti išspausdintas bent dvi knygas ir t.t. Kokybės klausimas niekada spontaniškai neiškyla pasikalbėjime. Pastaciūs to ar kito veikalo vertės klausimą, atsakymas kuone visada gaunamas trafaretinis, propagandinis: gerai, labai gerai. — Literatūrinės kritikos skurdumas, charakteringas ir pačiai Rusijai (Zr. pastarojo Sovietų rašytojų sužavavimo oficialius pareiškimus), yra, žinoma, neišvengiamas. Tol, kol Sovietų Sąjungoje nebus reabilituota pačios kultūros, kaip globalinio visuomenės gyvenimo išraiškos plano, ver-

tė, joks rimtas kokybinis kultūrinių reiškinų vertinimas neįmanomas.

EKONOMISKUMAS

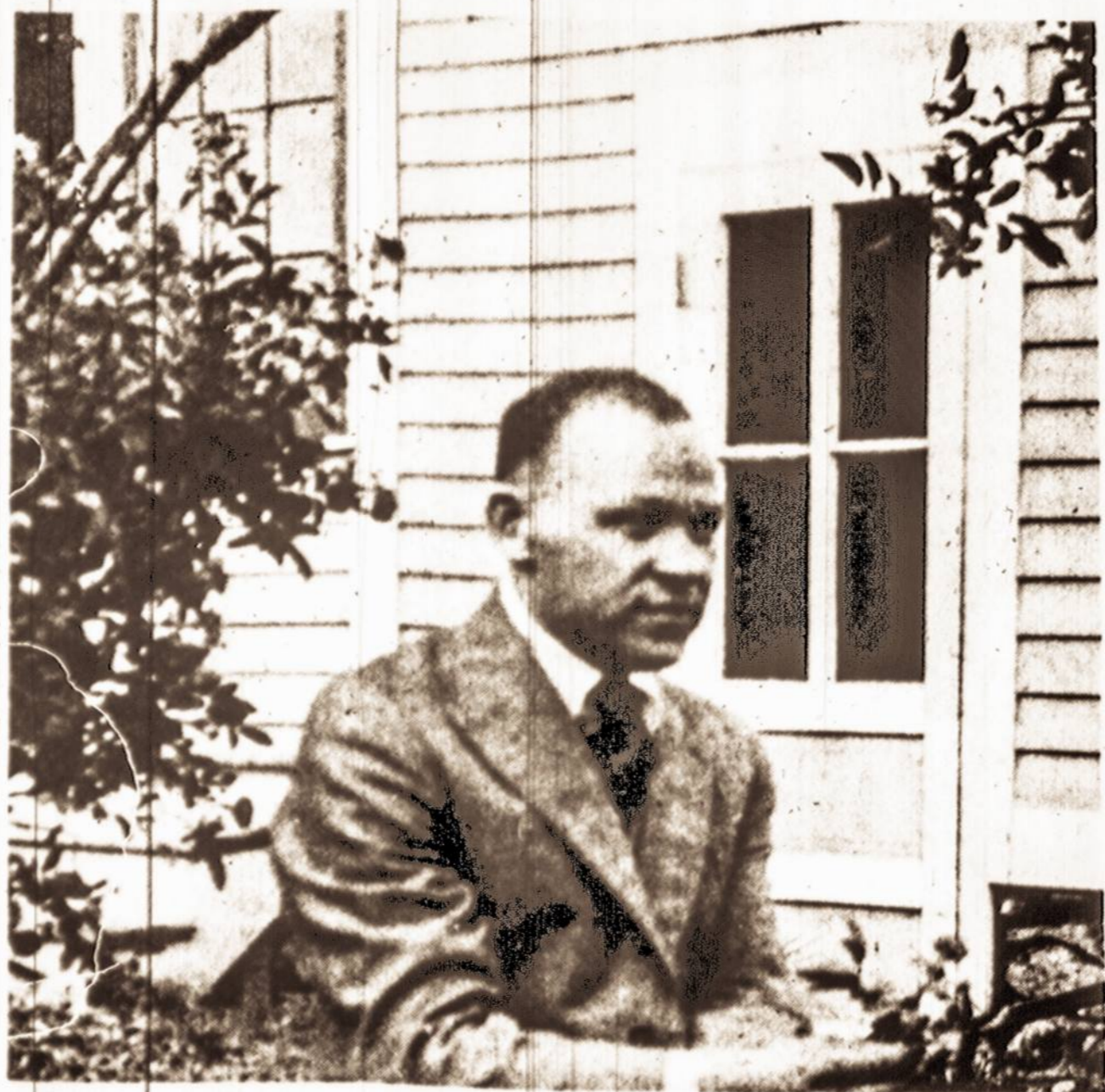
Is paviršiaus paradoksalu atrodė kalbėti apie dalykus, kurių nėra. Tačiau tik iš paviršiaus. Kultūriniai reiškiniai gali būti lygiai atžymėti minusu, kaip ir pliusu tol, kol liekama fenomenologinėje, t.y., aprašymo plotmėje. Socialistinis režimas turėtų, rodos, pagal definiciją, rūpintis pirmoje eilėje ekonominių ir socialinių reiškinų gvidenimu, jų išsąmoninimu. Su apgailėstavimu tenka atžymėti, kad šioje srityje galima užregistruoti tikrai savotiško naivumo, visiškos atsakomybės valstybei atidavimo išpūdzius. Man rūpėjo, pavyzdžiui, gauti tikslus statistinius darbininkų klasės augimo Lietuvoje davinčius — jie charakterizuotų ekonominės krašto struktūros pasikeitimų gilumą. Mano klausimas — toks bent man išpūdis susidarė — juos užklupo nelaukta. Ekonominė krašto problematika jų išreiškiama laikraštiniu tonu, "pavyzdžiškumo" kategorijomis, gana naiviu atskirų pavyzdžių citavimu: Lietuvos industrializacija išreiškiama, sakant, kad Vilniaus miestas apsijuosė istisa naujų fabriku juosta; Lietuvai suteikta atskiro ekonominio vieneto autonomija giriama tuo, kad Lietuva, pavyzdžiui, atsisakė iškeisti savo cukrų į rusišką konjaką. Lygiai tokiu pat būdu, mokytojas dėsto pradžios mokykloj Lietuvos ūkio pažangą, lygiai taip pat lietuviai intelektualai kalbėjo su manimi. Bet kuris prancūzų kairysis intelektualas, besidomintis Sovietų Sąjungos proble-

(Tęsinys 6 psl.)

KAIRĖJE: Rašytoja Marija Aukštaitė (dešinėje) atvykusi iš Montrealio su sūnum Antanu (kairėje) pasitikti grįžusio iš Romos sūnaus kunigo dr. Navikevičiaus (viduryje) ta progą aplankė ir Vienybės rezidenciją. Aukštaitės ir jos sūnų nuotrauka daryta to jų vizito metu. Marija Aukštaitė savo pirmuosius rašytojos žingsnius Amerikoje faktinai pradėjo Vienybės, rašinėdama novelės ir vesdama joje Montrealio Lietuvos Dienų skyrių.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

A. A.

JURGIS NORKUS

Apleido mus, draugus ir šį pasaulį 1953 m. liepos 16 d. Taigi, suėjo penkeri metai, kai mūsų mylimo vyro ir tėvo nebėra. Jo nebėra gyvųjų tarpe, bet mūsų širdyse Jis tebegyvena. Ir mūsų meilė Jam bus gyva tol, kol mes patys gyvi būsim. Nei slenkantieji į amžinybę metai, nei nauji gyvenimo rūpesčiai nesumažins Jo atminimo mūsų širdyse. Išėkis ramiai, mūsų mylimasis. Visados Tave mylinti našlė ir sūnus --

TEOFILĖ IR ROBERTAS NORKAI

Mano susitikimas su...

(Tęsinys iš 5 psl.)

momis, būtų man daug daugiau papasakojęs, negu patys lietuviai.

PROPAGANDISKUMAS

Savaime aišku, kad sovietinis lietuvis, atsідūręs užsienyje, negali išvengti propagandos. Tačiau tos propagandos schemos ir modeliai yra tiek permatomi, kad jie nė kiek netrukdo nuoširdžiam bendravimui -- ar būtų kalbama su partijos instruktoriumi, ar su "bepartinio bolševiku". Propagandos temos yra literatyrinė: jos kartojasi laikrodžio mechanizmo tikslumu, ir jokių sunkumų jas nustatyti ir suklasifikuoti nėra. Pasitaiko ir klaidų -- jų tarpe galiu paminėti simpatišką jaunos kartos dramaturgą V. Miliūną. Pateiktas ir protingas, sovietiniam režimui palankios, konkrečių situacijų analizės. Propaganda, be to dar, skiriasi nuo nuoširdžios kalbos savo automatiškų tonu: kiekvienas mėgėjas psichoanalistas lengvai atskiria tikrą kalbą, vidujinę žmogaus struktūros išraišką, nuo socialinio tusciažodžiavimo. Labai būdingi yra ir gramatiniai propagandinės kalbos ženklai. Žemesniame lygyje šoka visų pirma į akis beasmeniškas mes: mes padarėme tai ir tai, mes darome tai ir tai, mes padarysime tai ir tai. Kiek aukštesniame lygyje galima jau išskirti priešgynybės jungtuką bet: tiesa, šiuo metu dar ne viskas gerai,

Tiesa, mes ekonomiškai atsilikę nuo latvių, bet... Reikia pastebėti, kad visa ši propagandinė sintaksė nėra joks originalus sovietinio lietuvių kūrinys, o grynai rusiškas stalininės epochos palikimas. Sovietinis lietuvis yra dar stalinizmo užguitas vaikas, neatlaikęs net palankiausio palyginimo su eiliniu gomulkinės Lenkijos piliečiu.

ISVADOS

Šį aprašymą galima būtų dar ilgai tęsti. Užteks tačiau. Nenorėčiau, kad iš šių kelių eilučių susidarytų sistematinės kritikos išplūdis. Atvirktai: mano sutikti tautiečiai yra autentiški šaunios ir aktyvios lietuviškos kartos atstovai, ir susitikimas su jais man paliko gilų ir gerą išplūdį.

Sovietinio lietuvių negalima teisti -- jį reikia suprasti. Nereikia pamiršti, kad ši karta yra dar išaugusi prieškarinėse ar karo meto mokyklose, kad ją išauklėjo romantiškai patriotiška kaimo mokytoja, padovanojusi kadais man, 12 metų vaikėzui, rodos, net keturis Tėdovatos tomus. Vakarietiškos įtakos, pasireiškiosios visų lietuviškų problemų racionalizacija, jų dar nebuvo pasiekusios. Atskirtas nuo Vakarų lietuviškasis jaunimas yra, atvirktai, atviras visoms Rytų įtakoms, ir ypač rusų "dvasios" sentimentalizmui. Kelių dešimtųjų metų stalinizmo viešpatavimas neišvengiamai turėjo uždėti šiai kartai

kuone visus -- sąmoningus ar ne, tai jau kitas klausimas -- "marksizmo vadovėlio pradžia mokykloms" stampus.

Nežiūrint visko, mano pasitikėjimas lietuvių tautos ateitimi nepalaužtas. Sovietiniam režimui neišvengiamai lemta, dėl vidinių priežasčių, vystytis nuolatinio liberalizmo kryptimi, kokia nepalanki beatrodytų tarptautinė politinė konjunkcija. Reikia tik kantrybės. Lietuviškasis atsparumas, o drauge ir sugebėjimas prisitaikyti prie bet kokių istorinių sąlygų -- abu šiuos bruožus mačiau gyvus mano sutiktuose tautiečiuose -- yra tikriausi lietuviškosios ateities garantai.

(Darbas)

KSAVERA VANAGELI PRISIMINUS

Birželio 15 d. sukako 25 metai, kai mirė Ksaveras Vanagelis-Sakalauskas, Aušros laikų lietuvių dainius, tautinės sąmonės žadintojas ir taurus džiūkas patrijotas.

Vanagelis pirmą kartą pasauli išvydo žavingoj Dzūkijoje 1863 m. balandžio 27 d. Kalesninkų kaime, Simnų valsčiuje, Alytaus apskr.

Pradžios mokslo ėjo Simno, Krokialaukio mokyklose, o vėliau Veiverių Mokytojų Seminarijoje. Jam iš mažens buvo skiepijama lenkų kalba ir kultūra, tėvai buvo kiek sulenkėję, tačiau lenkybės viliojimams jis nepasidavė ir besimokydamas Veiverių mokytojų seminarijoje tapo karštu patrijotu lietuviu. Baigęs mokytojų seminariją, buvo paskirtas pradžios mokytoju Dzūkijoje, ties Žavingu Dusios ežeru, Seinų apskrityje. Čia Vanagelio ir prasidėjo pirmieji lietuviškos skleidimo dargai. Iš pirmųjų dienų jis čia jaunimo tarpe skleidė lietuvišką, platino Aušrą, lietuviškas dainas. Po vienerių darbo metų, buvo nukeltas į Pajavonio pradžios mokyklą, o 1885 m. į Beržininkus ties Seinais, gero kai aplenkintam krašte.

Vanagelio lietuviška veikla greit pasiekė anuomeginę rusų caro mokyklų administraciją, kuriai jo lietuviškumas ir varomas darbas labai nepatiko ir dėlto greit buvo ištremtas į Lomžos guberniją. Rusai, ištremdami jį, manė palaušią jo lietuviškos dvasios atsparumą, bet apsiriko. Nors Vanagelis ten išbuvo per 20 metų, vis tiek pasiliko dideliu ir nepalaužiamu patrijotu. Jis, išgyvendamas savo Tėvynės ilgesį, sukūrė niekad lietuviui neužmirštamą dainą:

"Kur banguoja Nemunėlis,
Kur Šešupė miela plaukia,
Ten Lietuva mano brangi,
Ten širdis vis mane traukia..."

Šią dainą lietuvis dainuoja Sibiro taigose, Kanados miš-

kuose, Brazilijos džiunglėse, dainuojame ir mes visi svetur atsidūrę...

Šios dainos autorius Vanagelis išgyveno savo Tėvynės ilgesį, kuris nukankina širdį; ilgesį, kuris prisilėgia sielą; ilgesį su vėju ir paukščiais nori skristi į savo mielą Tėvynę ir kuris naktimis neleidžia užmerkti akių.

Ksaveras Vanagelis pradėjo rašinėti į Aušrą dar būdamas Veiverių mokytojų seminarijoje. Aušrai sustojus, jis savo kūrybą tęsė Šviesoje, joje ir buvo išspausdinta mūsų mėgiama daina "Kur banguoja Nemunėlis". Vėliau rašė ir kituose lietuviškuose laikraščiuose. Jo kūryboje atsispindi ir vyrauja lietuviškumas ir Lietuvos meilė. O jo dainose labai ryškiai atsispindi patrijoto tautinis romantizmas, pašilgimas atgimstančios Lietuvos, kuris atitiko ano meto susipratusių lietuvių dvasios būseną ir literatūrinio pasiruošimo lygį. Jis mėgo tiesą ir turėjo drąsą sakyti bei rašyti tiesą. Štai kaip jis vaizdavo lenkus:

"O priešai tie aršiausi Tavo,
Tai lenkomanų karžygiai;
Jie nori prisilėgti visą tautą,
Vergais kad liktų lietuviai!"

O kai lenkai klatingu būdu pagrobė Vilnių, jis rašė taip:

"Atims lietuviai pilį Gedimino.
Ir sės krašte teisybę, meilę...
Ir dirbs karštai be paliovos."

Ir čia jis šaukia lietuvius karštai kovoti už savo tėvų žemę.

"Kol gyvi būsim, ginsime
Vilnių, --
Sostą Tėvynės brangiausią!
Taip Dieve duok mums laimę
sulaukti,
Krašto ramybės saldžiausios."

Be savo tiesioginių pareigų, K. Vanagelis dirbo daug Varšuvos lietuvių draugijoje, aktyviai dalyvavo 1905 m. Vilniaus Didžiajame seime. Aplamai savo kūryba jis visada buvo su Lietuvos jaunomene, savo dainas skyrė jaunimui ir, be to, būdamas geru pedagogu parašė du pradžiamokslus vadovėlius.

Jis mirė Varšuvoje, jo kūnas palaidotas Vilniuje, Rusų kapinėse. Ks. Vanagelis mirė, bet jo idėja gyva. Už jo raštus Vilniaus krašte lenkai teisė lietuvius, už jo žodžius persekiojo drąsius kovotojus. Bet jo žodžiai šaukia ir šauks kiekvieną lietuvių kovą už savo krašto laisvę, už pavergtą Lietuvos žemę.

Jonas Miškintis

pos 20 d. turės progos matyti jubiliejines Dariaus ir Girėno skridimo Lietuvon minėjimo iškilmes. Taip pat atsiras progų jiems pamatyti naująją lietuvių

(Tęsinys 10 psl.)

AUKSINIS SLA SEIMAS

Prieš pusę metų man teko nugirsti apie didžiosios General Motors gamybos bendrovės auksinį jubiliejų. Palyginamai jaunėje Amerikoje ne tik auksiniai, bet ir sidabriniai jubiliejai aukštai vertinami.

Zymiai mažesnės broliškiosios draudimo organizacijos, Amerikos Lietuvių Susivienijimo (SLA) kuopų atstovai šįmet, liepos 21 d. renkasi Chicagoje į 50-įjį, vadinamą auksinį, seimą. Tikslas šio seimo, panašiai kaip visokių konferencijų, yra aptarti bendruosius organizacijos klausimus ir uždavinius, taip pat patikrinti savo vyriausių pareigūnų atliekamą darbą.

Galima tikėtis, kad tūlas asmuo ar tula draugija pasveikins šį auksinį seimą žodžiais

ar kitokiomis vertybėmis. Penkios naujai įsteigtos SLA kuopos yra vertingiausia šiam auksiniam seimui dovana. Jų steigėjai yra: 1) J. M. Tumavičienė, Stoughton, Mass., 2) A. Vaitkevičius, Chicago, Ill., 3) Inž. J. P. Nasvytis, Cleveland, Ohio, 4) P. Gribienė, St. Petersburg, Fla. ir 5) A. Valatkiene, Paterson, N. J.

Seimas įvyks Sherman viešbutyje. Atstovams ir svečiams, norintiems jame nakvoti, yra numatyti vienviečiai, dviviečiai ir triviečiai miegamieji, taip pat butai, su vėsinimu ir be. Pigiausias patalpos kaina \$7.45. Viešbučio priemonė (lobby) bus informacijų stala.

Anksčiau atvykę svečiai lie-

Svetimieji apie mus

SENOVĖS LIETUVIŲ RELIGIJA

(Pradžia 27 nr.)

LUIGI VAUNICELLI
L'Osservatore Romano

Sventais buvo laikomi šie gyvuliai: ožys, jautis, žirgas, gaidys, balandis ir žaltys. Jiems buvo šventi: ažuolas, o taip pat, manau, liepa, šermukšnis, eglė, klevas, jovaras. Ten taip pat buvo šventas miškas, kur būdavo atliekamas Perkūnui kultas, laukiant lietaus ar giedros. Perkūnas dar buvo vadinas: Aukštasis, Varpulis (vaisių nešas). Buvo ir Perkūno motina -- "Perkūna-tete", kuri, pagal padavimą, nuprausia pavargusią ir dulkina saulę, kuri sekančią dieną pasirodo labai švari ir spinduliuojanti. Tai padavimas, kuris užtinkamas ir pas senovės kiniečius, turinčius dar ir lietuvių padavimą apie dangaus sudarymą iš perskilusio akmens.

Ivinskis tvirtina, kad Perkūnas buvo su prastais ryšium su žemės suasmeninimu. Tai buvo motina Zemyra ta prasme: Perkūnas apvaisino žemę, kuri davė savo vaisius. Nehring savo "Studien zur indo-germanischen Kultur und Urheimat" tai išveda iš fakto, jog Perkūnas turi tokio ryšio su balandžiu, kaip graikų religijoje Dodone, Dzeusas su Dione "in ieros gamos", kaip taip pat senovės slavų religijoje jų Perun turėjo už žmoną drėgną žemę motiną -- "mat syra zemlja". Dėl to jis, priešingai negu Haggerty-Krappe, tvirtino, kad tas tikėjimas buvo kilęs ne iš indo-europiečių religijos, bet Mažosios Azijos ir Egėjo religijų įtakoj, o iš indo-europiečių religijai perėjęs tada, kai lygias teises įsigijo patriarchatas ir matriarchatas. Šitai tvirtina ir Schmidt, pataisydamas savo mokytoją L. von Schoeder. Lietuviuose, kaip ir kituose indo-europiečiuose buvo labai išsivystęs animizmas (pavadinimas kai kurių primityvių žmonių tikėjimo, kad taip pat ir negyvieji daiktai turi sielą, kuri esanti jų veiksmų ir judėjimų priežastis, vert.). Buvo tikima, kad didelių skaičių dvasių, kurios

įtakoja daiktus ir veiksmus. Buvo atskiros gerosios ir blogosios dvasios. Dvasios atskiriems vandenims, ežefams, ledynų atnešoms kalnų nuotropoms, kurios riogsojo vienišos kurioje nors lietuviškoje lygumoje, kalnelių dvasios, miškų, jau aukščiau minėtų medžių, šeimos židinio, nelaimės, laimės. Blogosios dvasios, kurios sukeldavo žmonių ir gyvulių ligas, o taip pat gaisrų ir kitų nelaimingų atsitikimų dvasios. Lietuvių vietovardžiai, kurie šaknyje turi sakralinę "alk" reikšmę, perduoda miškų, kalvų ar šventų akmenų prisiminimą, kur, pagal liaudies tikėjimą, gyvendavo gerosios dvasios. Medeinė (nuo "medis") buvo girios dievaitė. J. Lasicki savo traktate davė 70 lietuvių dievaičių vardų. Jie surašyti pagal tas vietas, kur, pagal liaudies tikėjimą, buvo pasirodžiusios blogosios dvasios arba vaiduokliai. Nuo tų dvasių, kurios, kaip buvo tikima, gyvenančios po žeme, reikia skirti mirusiųjų sielas, nes senovės lietuviai tvirtai tikėjo tuo, kad po žmogaus mirties jo siela nemiršta.

Pereito šimtmečio romantikai istorikai, kaip Narbutas, J. Basanavičius, J. Šliūpas, sudarė senovės lietuvių religijos dievų Olimpą ir kunigų luomą, padalinę į laipsnius ir vadovaujamą vyriausiojo kunigo, vadinamo Krivių-Krivičiu. Ivinskis tvirtina, kad iki šiol trūksta tikrų duomenų galutinai išspręsti klausimui dėl kulto organizacijos ir kunigų hierarchijos buvimo. Jis linksta neigti tokią hierarchiją, juo labiau, kad lietuvių neturėta stabų, bet Pisani yra priešingos nuomonės, nes kunigų hierarchiją yra turėję slavai, romėnai, senovės indai ir kiti.

Populiarios buvo metinės pavasario ir rudens šventės. Apie

spalio mėnesio pabaigą buvo aukojama padėkos auka, ir tada aukotojas (ūkininkas), o po jo ir kiti dalyviai, susirinkę iš įvairių kaimų, lazdomis užmušdavo gyvulius, kuriuos paskui išskepę suvalgydavo, išskyrus tuos gabalus, kurie buvo skirti dievaičiams ir pametami į visus keturis kampus po stalu ir po suolais. Pavasario šventės, pagal Ivinskį, buvo skirtos saulės garbei, ir jų metu, kaip ir Žemės šventėse, buvo aukojami žemės vaisiai ir gėrimai, atliekant bendras žemdirbių tautos panašių švenčių apeigas. Buvo aukojama gerosioms dvasioms, kad tos sutrukdytų blogosioms kenkti žmonėms ir gyvuliams. Sekdavo žaidimai ir įvairių rūšių populiariūs pasilinksminimai, kurie dar tęsiasi iki 16 šimt. pabaigos. Panaši į šią lietuvių šventę turėjo būti ir prūsų balandžio 23 (šv. Jurgio) diena, skirta aukoti Pergrubiui ar Pergrubiui, kuriam kunigas sakydavo: "Ačiū tau, laukai ir sodai žaliuoja, miškai ir pievos želia". O kai tikėta, kaip jau minėjom, Perkūno ir Zemyros (Žemės) santyki, turėjo taip pat būti suprantamas ir aukščiausios būties kultas.

Šeimoje buvo atliekamas namų židinio dvasios ir žalčio -- laimės simbolio kultas, kaip pažymi Ivinskis. Kiekvienas šeimos tėvas laikė namų kampe savo zaltį, maitino jį ir aukojo jam, šiene gulinčiam, aukas. Tam tikrais gyvenimo atvejais: vedybose, vaikams gimstant, buvo aukojamos ypatingos aukos. Buvo aukojama žirgų, žirniukų, versų, paršiukų dievaičiams, lauko šeiminkui, miško dievitei ir kitoms aukščiau minėtosioms dvasioms. Pavojaus metu geru ženklų buvo laikomas gaidžio giedojimas, jaučio maurojimas, ožio bliovimas. Geros laimės ženklas buvo šermukšnio lazda. Tai, tur būt investina iš to, kad šermukšnis, kaip aukščiau sakytą, buvo skir-

tas Perkūnui. Iš gilesnės lyginamosios studijos, gal būt, paaiškės, kad gausūs dievaičiai ir jiems skirtasis kultas suprastinas daugiau kaip aukščiausios būties simbolizavimas, o ne animizmas.

Iki 16 šimt. lietuviai išlaikė paprotį išnešti ir ant savo mirusiųjų kapų palikti maisto, kaip auką, tikėdami, kad nakties metu ateis jų artimųjų sielos ir pasistiprins. Tai darydavo mirimo metinėse, lapkričio pirmosiomis dienomis ten pat paruoštoje lapinėje. Lietuviai naudojo ir mirusiųjų deginimą, kartu su degindami ir mirusiojo asmeniskus daiktus. Pavyzdžiui, laidojant Gediminą, mirusį 1341 m., ir Algirdą, mirusį 1377 m., su lavonais buvo sudeginti kartu ir jų žirgai, medžiokliniai sakalai ir šunės. Mirusiųjų kultas paliko daug pėdsakų liaudies papročiuose, kaip ir kiti senovinės religijos papročiai paliko savo pėdsakus tautosakoje. Pavyzdžiui, lietuvių namų stogų timpanuose užtinkame medyje išplaustytą saulę, tekinį, mėnulį, gėles, paukščius ar žirgelių galvas, anksčiau skirtas saugoti namams nuo blogųjų dvasių ir blogų jėgų.

Lietuviai taip pat turėjo savo burtų, žyniavimą, prietarų. Nežinome, kiek tai susiję su jų religiniu gyvenimu. Sprendžiant iš visko apskritai, galima pasakyti, kad lietuvių tautos būta labai religingos. Jei vėlinesi atsiversti į krikščionybę, tai dėl savo to narsumo ginant nepriklausomybę, kurios ir šiandieną labai trokšta, dejuodama po

VIRSUJE: Danutė Pajaujytė-Anonienė dirba kaip chemikė-parfumerė žinomos sveicariškos parfumerijos firmos Firmenich Incorporated New Yorko skyriuje.

Birželio 23 d. ji išskrido į Europą dalyvauti specialiose savo firmos konferencijose Genevoje. Ten žada būti visą mėnesį.

Danutė yra viena iš nedaugelio moterų parfumerių šioje vyrų dominuojamoje profesijoje. Šioje srityje pradėjo dirbti nuo pat atvykimo į Ameriką, 1946 m. Prieš įstodama į Firmenich, Inc., ji dirbo pas Schimmel, Inc., ir Dupont de Nemours, Inc. Ji buvo pirmoji moteris priimta į American Perfumers Society, ir jau daugelį metų dalyvauja jų kas mėnesį ruošiamuose susirinkimuose Advertising Club, New Yorke.

Taip pat aktyviai dalyvauja metiniuose savo firmos atstovų suvažiavimuose, kur skaito paskaitas ir pranešimus apie naujus atsiekimus parfumerijos srityje. Ne vieną kartą jos nuotraukos ir straipsniai tilpo profesiniame žurnale The American Perfumer. Danutė turi magistro laipsnį chemijos mokslo srityje.

Inžinierius Vytautas Anonis, Danutės vyras, šiomis dienomis taip pat išskris į Genevą, ir jėdė žada Europoj šią vasarą paatostogauti. Keliaus po Sveicariją, Italiją ir Prancūziją.

rusų agresorių ir valdovų bediekliausomybę, kurios ir šiandieną viskojo komunizmo kietu ir neįpakeliamu jungiu!

SEKMAI, RUGPIŪČIO (AUGUST) 10 d., 1958 m.

visi keliai vedą į

**LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDOS
METINĖ LIETUVIŲ RADIO**

PIKNIKA

Rengiamą Didžiojo New Yorko Lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK

108-11 Sutphin Boulevard

Jamaica, L. I., N. Y.

Gražus parkas, erdvi salė, patogus privažiavimas — Veiks skanus gėrimų ir užkandžių būfetas

PROGRAMOJE: Lietuvaitės gražuolės rinkimas išrinkti "Miss Lithuania"
Karališkos šeimos rinkimai
Polkutės ir tango šokimo kontestai
Lietuviškos Sutartinės

PIKNIKO PRADŽIA — 1 val. p.p. ŠOKIAI nuo 5 val. p.p. iki 10 val.

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT

Įėjimas — tik 90c. Kiekvienas svečias dar prideda 5c N.Y. miesto pramogų taksams.

Nuoširdžiai Jus kviečiame! — **JOKUBAS J. STUKAS, Direkt.**

LIETUVIŲ SIUVĖJŲ 54-tas SKYRIUS

A. C. W. of A. Local 54

KVIEČIA VISUS

(LINKSMĄ KRIAUCIŲ METINĖ)

PIKNIKĄ - GEGUŽINĘ

ŠEŠTADIENI, LIEPOS 26 D. 1958 M.

POLISH NATIONAL HALL

108-11 Sutphin Blvd., Jamaica, N. Y.

ŠOKIAI IR ŽAIDIMAI

grojant JURGIO KAZAKEVIČIAUS orkestrui

Pradžia 2 val. p. p.

Įžanga 90c.

MANO KRIKŠTO TĖVO KUMELIUKAS

Iš A. Vienuolio atsiminimų

Kai priėjo prie jo atsiveikinti jo buvusi sužadėtinė, kuma, mano krikšto močia Marijona Meškauskaitė, krikšto tėvas kažin kaip išsitęsė, atmetė galvą ir, praradęs: „A, ir tu, kumite, atė... Sudiev, Marijonyt!.. Pasimelsk už mane!.. Oi, kaip man blogai!“ — dar sudejavo jis.

— Aš tamtos niekuomet neužmiršiu — meliusos visą gyvenimą, — taip atsiveikinus, ji sušniukšėjo nosimi, pabučiavo jį į galvą, į petį ir kukčiodama išėjo iš klėties. Namu parėjo ji pakluonėmis viena.

Mama privedė atsiveikinti ir mane.

Pamates, kad krikšto tėvas per naktį labai pasikeitė ir pasidarė net į save nebepanašus, aš pradėjau verkti.

— Atsiveikink gi su krikštateviu... Atsiveikink! Pabučiuok ranką. — Su tais žodžiais pastūmė mane motina prie krikšto tėvo ir pati apsiverkė.

Aš per ašaras nebegalėjau įžiūrėti net krikšto tėvo veido. Jis mane apkabino, pabučiavo į kaktą, peržegnojo, liepė užaugti dideliam, kalbėti už jį poterius ir, palingavęs galva ir atsidesęs, iškreiptu veidu pasakė:

— Nebeteko tau pajodinet' mano kumeliuku!

Mano mama pataisė jam ant krūtinės susinarpilijusias brostvas, peržegnojo, pabučiavo į galvą ir pamokė:

— Padaryk, Unton, rakundų sumnenės, persiprašyk visų, kam esi nusidėjęs, ir atsiduok Dievo valiai...

— Vargui vargeliu, tu mane užgdei užauginai, tatul, unt vargelio. Ką aš gero savo gyvenime mačiau, o dabar taip kenčiu, — sudejavo krikšto tėvas ir, palingavęs galva, pridūrė: — Geriau aš tada būčiau prigėres.

Mat, mažas Antaniukas čiuožinėdamas buvo įlūžęs ir palindęs po ledu, mano tėvas jį ištraukęs iš kūdros.

Kai Antaniukas užlipęs ant pečiaus išsidžiovinė, mano motina jo paklausė: „Ar labai nusigandai, Untaniuk, kai įlūžai?“ — „Nelabai, tik labai pagailo naujos sėrmėgėlės!“ — atsakęs Antaniukas.

Sitą sėrmėgėlę užuožeriečiai juokoms prikaišiojo jam visą gyvenimą.

Kartą Antaniukas būvė paspringęs ir blynu. Neužmiršo užuožeriečiai jam ir šito blyno.

Mirštantysis pabučiavo mano motinai ranką, pasišaukė savo verkiančią žmoną ir skubėdamas pradėjo sakyti jai, kam esąs skolingas jis, kas jam, kam kas atiduoti, iš ko kas atsiimti...

Zmona dar labiau pradėjo verkti.

— Neverk, Razaliut, paliksiu aš tau vienai vargelį vargti, ir gana. — Ir jis meiliai paglostė žmonos ranką ir pabučiavo.

— Palauk, Razaliut, buvau ir užmiršęs, — staiga susigriebė jis ir pašaukė žmoną, kai ji verkdamas buvo nuo jo pasitraukusi: — Opkai atiduok dešimtį auksinų, pavasarį aš iš jo paėmiau bargan geležies noragams.

— Opkai atduosiu kumeliuko skūrą, ir bus jam už noragus, — neva pasipriešino jo valiai žmona.

— Kumeliuko skūrą idėk man graban! — gan-

griežtai pareiškė mirštantysis ir, nepažvelgęs į žmoną, sudejavo ir vėl susiėmė už pilvo.

— Jau klieđa! — išėjęs į priekietį, pasako Anupras Virvalas ir, mostelėjęs ranka, atsiduso ir bukai išžiūrėjo į padūmavusias, parūkavusias Pailgės tolumas.

Atsiveikinę žmonės išsiskirstė į savo namus. Parėjome namo ir mes su motina. Po pusryčių mama vėl buvo nuėjusi pas Rožaną ir sugrįžusi liūdnai pranešė, kad jau nebeilgai trauksis. Tik ką mūsų šeima buvo susėdusi už stalo pietų valgyti, kaip kieman įbėgo vienplaukė tetulė Virvalienė ir mostelėjusi skarele, šūktelėjo:

— Paskubėkite! Jau leidžias!

— Visi pašokome nuo stalo ir, palikę tuščius namus, bėgome pas mirštantįjį. Kartu nubėgau ir aš. Žmonės bėgo skubėjo iš visų kiemų, o Naviko klėtelėje, prie miršančiojo, jau klūpojo artimieji kaimynai, žiburiavo su grabnyčia ir kalbėjo maldas. Navikienė skambino klėtyje „ščiaslyvos smerties varpelis“, o Anupras Virvalas į visas puses šlakstė švėstu vandeniu ir retkarčiais, prisikišęs prie miršančiojo, šaukė jam į ausį:

— Unton, sakyk, Jėzus Marija, Juozapai šventas, susimilkit ant dūšios mano!

Bet mirštantysis gulėjo aukštjelninkas, neberėkė, nebedejavo, o tik gaudė burna orą, žiopčiojo ir laikė rankoje išpraustą degančią grabnyčią. Jo per naktį pailgėjusios nosies šešėlis grabnyčios atšvais-tėje tarytum rašė žymėjo sienoje lazdeles ir skaičiavo miršančiojo paskutines sekundes ir minutes. Mums, vaikams, liepė Virvalas išeiti iš klėties ir, suklaupus kieme, kalbėti poterius.

Kai mirštantysis atsileido, visi pagiedojo „Aniuolas Dievo“ ir, kaip niekur nieko, pradėjo skirstytis į namus ir kalbėtis apie kasdieninius reikalus. Kiti jau kraustė nuo klėties užlyntas ir ruošė gryčioje velioniui paguldyti katafalką.

Nebeverkė ir Rožanienė, o rimtai kalbėjosi su vyrais ir nurodinėjo, kurias lentas imti, kurias palikti, kuriais rūbais velionį apvilkti.

Virvalas, kad suskubtų iki saulės sėdimo paskambinti „po dūšiai“, raitas nunešė špitolninkams „ant pazvanų“. Susitarti su kunigu dėl laidotuvių vėliau išvažiavo pati Rožanienė.

Į bažnyčią nuvezė mano krikšto tėvo palaikus iš vakaro. Lydėjo visa ūlyčia. Lydėjo iškilmingai, eglaitėmis apstatytose ir naminiai audiniai papuoštose vežėčiose.

(Bus daugiau)

AB reformos...

(Tęsinys iš 3 psl.)

padidintos, negali užslėpti nuogo fakto, kad pasikėsinta panaikinti vienintelį Amerikos informacijos kanalą Europoje pabaltiečių kalbomis. Tuo gali džiaugtis visi kiti, tik ne nuosirdūs Amerikos bičiuliai.

Nepataisomiems padariniams išvengti turi būti kuo skubiau sulaukytas Radijo centro Miunchene "reorganizavimas", kiek tai liečia Pabaltijo kalbų programas. Amerikos radijo programų iš Europos negalima likviduoti vien tik dėl tos priežasties, jog tai būtų neapskaičiuojamas smūgis Amerikos prestižui Pabaltijo kraštuose ir to negalima pateisinti jokiais abejotinais momento išskaičiavimais.

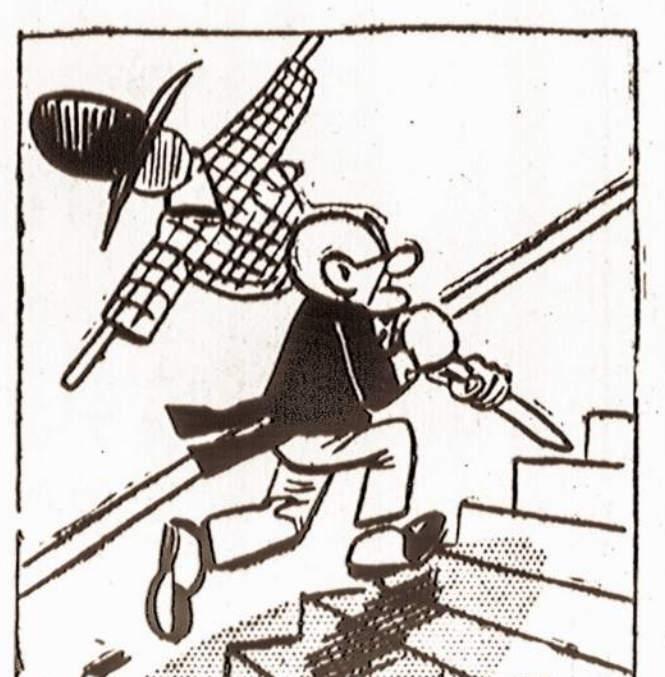
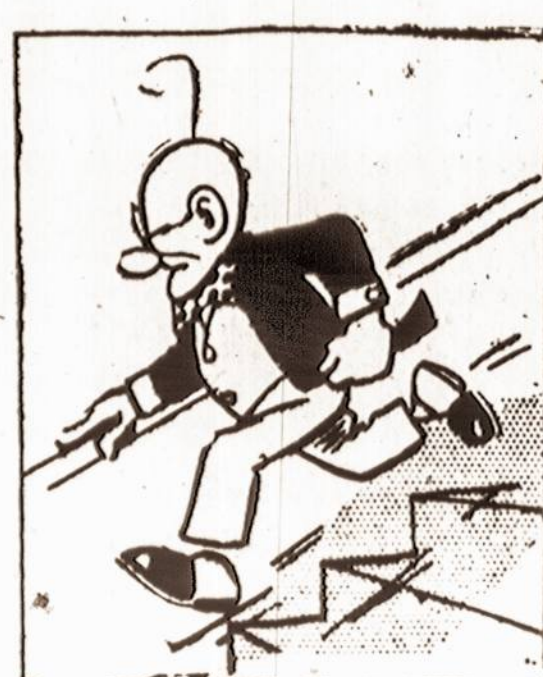
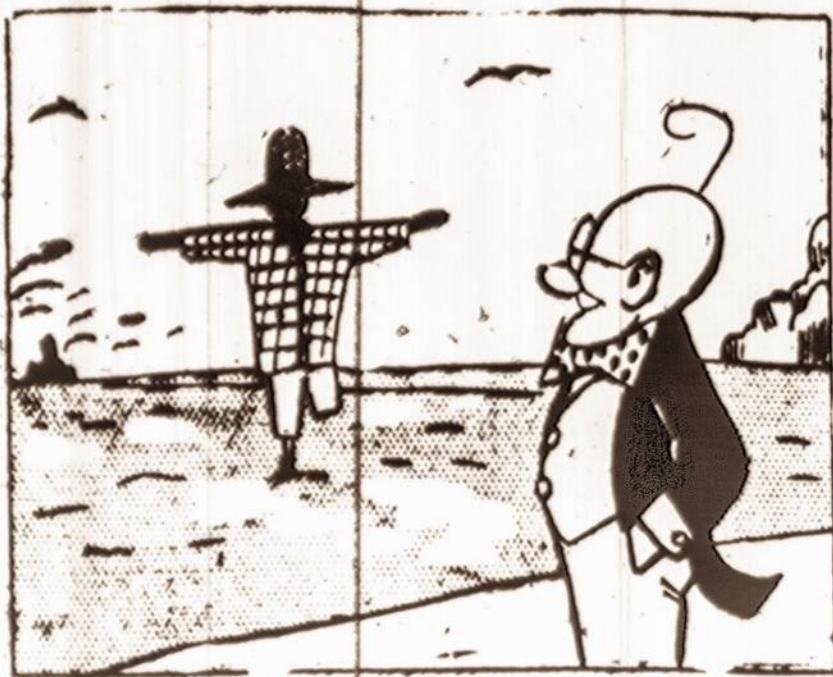
Jeigu Amerikos Balso iš Europos nebūtų galima ateityje išlaikyti, tai prieš tai turi būti surasta ir realizuota kita galimybė, kuri užtikrintų minimalią Amerikos informacijos radijo programą iš Europos pabaltiečių kalbomis. Tokios galimybės, savaime suprantama, turi būti nuodugnai iširtos ir tik jos užtikrintų galimai sklandesnį perėjimą iš dabartinės padėties ir galimą kitą. Tuo pačiu bus išvengta ir aštraus likviduojamos tarnybos personalo klauzimo, nes morališkai neįmanoma savo pačių likimui atiduoti žmones, sąžiningai dirbusius Amerikai, ir palikti juos lengvai Europoje pasiekiančiais komunistinio keršto rankai. Tik tokia reorganizacija, o ne likvidacija, gali būti suderinama su tikraisiais Amerikos interesais, jos prestižu ir moraliniu išpareigojimu draugiškoms Pabaltijo tautoms.

WHITE'S DRUG, INC.
Mes siūniame įvairius vaistus jūsų giminei
Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: L0cust 2-9229

Melchijoro Putelės nuotyčiai

NORITE GEROS -- MENISKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, (vairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų, Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas
N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

JŪSŲ ŠEIMOMS IR ARTIMIESIEMS GYVENANTIEMS
SOVIETŲ RUSIJOJE

**TAZAB DOVANŲ SIUNTINIAI
IR SPECIALŪS PAKIETAI**

VYRAMS:

1. Angliškos gamybos medžiagos trijose spalvose: ruda, pilka, tamsiai mėlyna.
  2. Viena pora batų -- juodi ar rudi.
  3. Vyriški marškintai -- vieneri.
  4. Silkinis kaklaraištis.
  5. Viena pora vilnonių kojinių.
  6. Viena pora apatinių baltinių.
- (Prašoma nurodyti marškinių ir apatinių baltinių didį)

KAINA \$47.50

MOTERIMS

1. Trys yardai vilnonės medžiagos -- juoda, ruda, tamsiai mėlyna, pilka ar tamsiai raudona.
2. Viena pora batų -- juodi ar rudi.
3. Viena pora apatinių baltinių.
4. Dvi poros kojinių.
5. Skotiška skarelė.

KAINA \$32.50

MUITAS NEREIKALINGAS
PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Klijentai visuomet maloniai priimami mūsų New Yorko krautuvėse prekes peržiūrėti.

Tazab of London

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ ORGANIZACIJA PASAULYJE

36 THIRD AVENUE NEW YORK, N. Y.
Tel. AL 4-4160

Pasiteiraukite apie mūsų bendrus, šeimų, pagalbos ar vaistų siuntinius.

F. Žiūrį amžinybėn palydėjus

Liepos 7 d. mirė Feliksas J. Žiūrys, visuomenės veikėjas ir spaudos darbininkas.

Vėlionis buvo gimęs 1892 m. kovo 18 d. Jonaukos kaime prie Suvalkų Kalvarijos, tautiniai sąmoningų tėvų, Jono ir Barbaros Karaliūtės Žiūrių, šeimoje. Devintais savo amžiaus metais Feliksas, drauge su motina, metais jaunesniu broliu Piju ir sesute, 1900 metais atvyko į Ameriką, kur jau gyveno tėvas. Žiūrių šeima, įsikūrusi Kingston, Pa., pradžioje, kaip ir visi mūsų tautiečiai, patyrė nemažai vargo. Jaunieji Feliksas ir Pijus Žiūriukai paauglio metuose net dirbo anglių kasyklose.

Broliai, sunkiai dirbdami, sėkmingai užbaigė mokslus. Feliksas baigė prekybos mokslus, Pijus Syracuse universitete baigė chemijos inžineriją, visą gyvenimą sėkmingai dirba cheminių dažu gamybos versle. Antras dešimtmetis, kai sėkmingai veikia inž. Pijaus J. Žiūrio sintetinių ir aliejinių dažų ACE Laboratorium, 1614 Coutant Avenue, Lakewood 7, Ohio, keliolika metų dirbo ir miręs jo brolis Feliksas knygvedžiu ir žaliavų užpirkimo vedėju.

Vėlionis Feliksas J. Žiūrys į Lietuvos išeivių darbų barus įsijungė Kingstone, betods dešimtais savo amžiaus metais. Jis priklausė Lietuvos parapajiniame chore, dalyvavo mėsėjų vaidinimuose (dažniausia vaidindamas kunigų vaidmenis, naudodamasis garsojo kunigo revoliucionieriaus Vladislavo Dembskio sutana. . .). Priklausydami prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos, platinė tos ir kitų leidėjų knygas. Sėkmingai veikė Lietuvos Tautinės Sandaros, Amerikos Lietuvių Susivienijimo, Amerikos Lietuvių Misijos, Lietuvos Vadavimo Sąjungos, Lietuvių Tautinės Sąjungos bei kituose tautinės srovės sambūriuose, tų sambūrių skyriuose būdamas veikliu nariu, valdybų sekretoriu ir pirminku pareigose. Vėlionui nebuvo svetimas

VYTAUTAS BRAZIULIS

ir spaudos darbas: savo metu jis buvo veikliu Vienybės, Sandaros, Tėvynės, Dirvos bei kitų tautinės minties laikraščių bendradarbiu.

Vėlionis savo žmogiškose savybėse buvo kuklus, paprastas, santykiuose su kitais -- švelnus, bičiuliškas, bet žiūriškai kietas su Lietuvos ir lietuvių priešiniais. Tą savo lietuvišką kietumą savo metu yra parodęs grumtynėse su raudonaisiais, kurie buvo užsimoję užvaldyti Amerikos Lietuvių Susivienijimą.

Vėlionis yra nemažai pasidarbavęs ir dėl Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės atgavimo, taip pat ir dėl savo tautos žmonių, dviejų pasaulinių karų nuolintų, skurdo ir vargo palengvinimo. Savo metu vėlionis yra rinkęs aukas Lietuvai, rinkęs parašus po įvairiausiomis petijcijomis JAV vyriausybei ir prezidentui, reikalaujant Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės ar naujos rusų raudonosios vergijos iš Lietuvos pašalinimo. Vėlionis visuose savo darbuose siekė ne savanaudiškos garbės, tik nuširdžiu noru pasitarnauti savo tautai.

Tą aukštą žmogiško kuklumo dorybę vėlionis yra gražiai parodęs santykiuose su savo jaunesniu broliu, inž. chem. Pijum J. Žiūriu. Jų asmeniškai, tarhybiniai ar visuomeniniai santykiai kitus stebindavo tikra broliška meile. Jie brolišku rūpestingumu bei nuširdumu stengėsi padėti viens kitam jų asmeniškose ar visuomeniniuose reikaluose. Pijui J. Žiūriui savo laiku išvystius plačią ir sėkmingą veiklą Lietuvos bei lietuvių tremtinių reikalais, ke-

liaujant iš Clevelando (New York, Washington, ar San Francisco, tose kelionėse išbūnant savaites, tuo metu brolio žmonės vadovavimo atsakingas pareigas perimdavo vėlionis, jas atlikdamas didžiausiu rūpestingumu ir atsakingumu. Kai prieš nepilnus dešimt metų vėlionio sušlubavo sveikata, brolis Pijus perėmė vėlionio Felikso bei jo šeimos išlaikymo rūpestis.

Vėlionis iš tautinių darbų barų pradėjo trauktis pasireikšus širdies negalavimams, bet jau gulėdamas sunkaus ligonio lovoje, visada domėjosi Clevelando ir bendrai viso šio krašto lietuvių darbais. Nuširdžiai džiaugėsi laimėjimais, drauge su kitais liūdėjo dėl nepasisekimų. Ir tose valandose vėlionis liko nuširdžiai kuklus. Jo asmenišką gyvenimo pasitaikančių suaktuvių progomis, priminus, kad būtų patsai metas iškelti viešumon jo užtarnautus Lietuvos ir lietuviybės labui nuopelnus, vėlionis kukliai atsakydavo:

"Viską, ką esu daręs gero Lietuvai ar savo tautiečiams, dariau ne garbės ar garso siekdamas, bet atlikdamas pagal savo pajėgas lietuvių pareigas. Aš esu laimingas ir nuširdžiai džiaugiuosi, kai tautiečiai pagerbia mano brolių Pijų, kuris daug daugiau padarė gero Lietuvai ir lietuviams negu aš. Jis savo gražiais darbais tikrai yra užsitarnavęs savo tautiečių pagarbos. Pagerbdami mano brolių Pijų už jo didelius nuopelnus, jūs drauge pagerbsite ir mano kuklius darbus. Kitokios pagarbos aš nenoriu. . ."

**DIDELĖS NUOLAIDOS SIUNČIANTIEMS
PAKIETUS Į LIETUVĄ!**

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite išitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas. Mūsų krautuvėje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(išilpti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

PERSIUNTIMUI SIUNTINIŲ Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATYDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(Licensed by USSR)

135 West 14th St., New York 11, N. Y.

Tel.: CHelsea 3-2583

MŪSŲ SKYRIAİ

116 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel.: YU 2-0380

132 FRANKLIN AVENUE
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

332 FILLMORE AVE.
BUFFALO 6, NEW YORK
Tel.: MOhawk 2674

900 LITERARY ROAD
CLEVELAND 13, OHIO
Tel.: TOWER 1-1461

11339 JOS. CAMPAU
DETROIT 12, MICHIGAN
Tel.: TOWNSEND 9-3980

632 W. GIRARD AVE.
PHILADELPHIA 27, PA.
Tel.: WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės mūsų patyrusius, atydzius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klijentų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų).

JŪS DAR SPĖSITE PERSIUSTI MAISTO PRODUKTUS VASAROS LAIKUI

Mūsų įstaigose yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, kaip tai -- sviesto, arbatos, kavos ryžių, kumpių ir t. t., o taip pat pramonės gaminių: vilnonių audėklų, dirbtino šilko, odų visokiausių rūšių, skarelių, avalynės, laikrodžių ir kitokių daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis.

ATSIMINKITE, KAD MES ESAME SPECIALISTAI SIUNTINIŲ PERSIUNTIME

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440

**VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS**

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priedu kainomis.

SLA Seimas...

(Tęsinys iš 6 psl.)

baznyčia ir lietuvių sukurtus reginius. Jie galės įsitikinti, kad čia lietuviai padaro.

Liepos 20 d. 6:30 val. Lietuvių Auditorijoje įvyks svečių priėmimo pobuvis. Įžanga tik 1.00 dol. Programa: SLA pirminko ir SLA sekretoriaus trumpi žodžiai, dainos, šokiai su orkestru, bus kitų dalykų. Poūvis bus atviras SLA nariams ir svečiams.

Liepos 21 d. seimas atidaro mas iškilmingai. Atidaryme dalyvauti sutiko: konsulas dr. P. Daudzvardis, Lietuvos Charge D'Affaires J. Kajeckas, skautai su tautinėmis vėliavomis. Atidarymas dar yra pakviesti: sen. P. Douglas, taip pat Don Varnas ir Darius-Girėnas postai su vėliavomis.

Po trijų dienų darbo liepos 23 d. 6:30 val. Shermano viešbutyje ruošiamas banketas, kuriuo rūpinasi jo komisijos pirminkė ponia Chr. Austin. Bilieto kaina 8.00 dol. (Banketas atviras SLA nariams ir kitiems asmenims.)

Svečiams patarnavimus užsakinės ir juos atitinkamai informuos E. Petraitienė, E. Jucienė ir A. Mikužaitė.

Seimo programos leidinys žada išleisti storokos knygos pavaldalu.

J. Daudzvardienė, S. Barkuvienė, O. Biežienė, L. Vana-gaitienė ir kitos 5 ponios yra pakviestos garbės viešniomis, kurios supažindins svečius su Chicago's idomybėmis ir teiks.

DĖL BALFO SIUNČIAMŲ VAISTŲ

(Tęsinys iš 4 psl.)

Gydytojų dabar visur yra ir jeigu kam reikalingi vaistai gydymui džiovos ar kitų ligų ir vietos vaistinėse jų nėra, arba ligonis neturi lėšų jų pirkti, tada tegul kreiptasi į BALFą su savo receptu ar rašteliu, prašydamas vaistų atsiųsti.

Reikia pažymėti, kad kai kurie vaistai džiovai gydyti, kaip streptomycin, isoniazid (rimifon), PAS (paraaminosalicilinės rūšis) reikia vartoti ištaisais mėnesiais arba metais, o net ir ilgiau. Todėl per ilgą laiką susidaro nemažos išlaidos juos perkant. Kiek žinome, Lietuvoj ir Sovietų Sąjungoj vaistais nemokamai aprūpinami tik ligoninėse ir sanatorijose gydomi ligoniai, o ir tie ne visi ir ne visada, tie, kurie gydomi namuose ir ambulatoriniai, nors receptus gauna nemokamai, bet vaistus turi pirkti savo lėšomis. BALFas pasiryžęs visiems padėti, ir tiems ligoniam, kurie gydomi ligoninėse ar sanatorijose ir negauna vaistų dėl jų stokos, arba neturi lėšų jų pirkti, arba

jiems kitas pánāšias informacijas. A. Matulis ir A. Mickevičius yra skirti rūpintis miesto parodymu.

Gausių seimo parengimo komisijų pirmininkas yra dr. A. Montvidas, kuris taip pat yra SLA 6-tos apskrities valdybos pirmininkas.

J. Kaunas

jei vaistinės neturi prirašytų vaistų.

BALFas norėtų gavėjams priminti, kad vaistus, kuriuos iš čia ligoniai gauna, jie privalo vartoti tik savo gydytojų priežiūroj ir kontrolėj, kad patys nesigydytų ir sau nepakenktų. BALFas prašo šio krašto lietuvius užsakant vaistus, apie tai painformuoti vaistų gavėjus, nes BALFas jokių informacijų į ten nesiuočia.

Dr. V. Tercijonas

F. Žiūrys

(Tęsinys iš 9 psl.)

Velionis mirė savo namuose, 1331 Beach Avenue, Lakewood 7, Ohio. Palaidotas liepos 10 d. gražioje Lakewood kapinėse, tolokai už miesto triukšmo, žaliuojančių medžių paunksmėje. Velionis giliam liūdėsį paliko mylimą žmoną Liuciją Jasiškaitę Žilrienę, dukteris Barborą ir Liucilę, abi baigusias aukštuosius mokslus, dabar medicinos technikių darbą dirbančias Clevelando ligoninėse. Giliam liūdėsį paliko savo mylimą broliū inž. chem. Pijų ir jo šeimą, mirusių dviejų seserų vaikus bei vaikaičius, daug nuoširdžių draugų. Mirė savo amžiaus šešiasdešimt septintais metais, Amerikoje išgyvenęs 58 ir pusę metų.

Amžina ramybė Tau, Feliksai, išėkis toli nuo Tėvynės, kurią taip nuoširdžiai mylėjai!

Ar Jūs Nepermokate

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,

Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-55 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

HELEN POVIĖANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --
L. MOLIN, Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

VALLY'S Restaurant

Savininkas
JUOZAS VALKAUSKA
ir
JONAS SRIGIS
Vieta, kurią lanko visi -- senieji, čia gimusieji ir naujieji lietuviai.
865 BANK STREET WATFURY, CONN.
Tel. 1-860-9838

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

JOHN BALTADUONIS
Frankford Avenue

CAFE
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.
24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas WY 1-7260
Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienį vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,700,000 MOKAMA 3%
Apdrausta iki 10,000 dol.

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirkti piniginių perlaidų (MONEY ORDERS).

kreiptis

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
TEL. VI 7-4477

Kasdien -- 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniai -- 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape re-
corders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbliai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, HI-FI.
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VUKET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWton 9-6620

K. W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2318

BILL'S BAR
(Buv. Atletų Klub name)
W. OSIPAIKAS
Savininkas
Geri gėrimai, gera maistas,
draugiška nuotaika
168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

Apdraudos ir knygyvedybos patarnavimas.
Federalinių, valstybės ir miesto taksų pildymas.

116-55 QUEFNS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. VI 3-1477
Namų adresas. 106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.

PASINAUDOKITE RETA PROGA

Buvo \$93.50

Dabar \$44.50

KAINOS MŪSŲ KRAUTUVĖJE DABAR
NUMUSTOS 50%

GERIAUSIOS RŪSIOS LOVOS IR MATRACAI

**CYPRESS BEDDING
& MATTRESS CO.**

3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Tarp Lincoln ir Nichols Ave.)
Telefonas: AP 7-8802

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

**REPUBLIC WINE
& LIQUOR STORE**

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

**LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI**

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAIKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Insee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos genera-
linį atstovą PETRĄ LISAIKĄ, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopolyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Vieni šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

VIENYBĖ

Dariaus ir Girėno 25 metų sukaktis

Vyt. Stašinskas, Lietuvos Konsulas, su žmona išvyko dviems savaitėms atostogų į Maine valstybę. Jam grįžus, atostogų išvyksta Gen. Konsulas J. Budrys su žmona.

St. Paražinskis, ilgametis Vienybės skaitytojas ir jos bičiulis Brooklyne, neseniai su žmona Ona draugų tarpe minėjo savo vedybų 25 m. sukaktį.

VI. Žilinskas, vietos veikėjas, išvyko dviems savaitėms atostogų į Cape Cod, Māss.

Robert Ambroze su žmona Helen susilaukė dukters, kuri pakrikštyta Luizos vardu. Krikšto tėvais buvo Vyt. Budraitis ir Alviria Liogienė.

Juozas Misiūnas, taip pat Valius ir Vera Bunkai, išvyko poilsiu į St. Jerome, Kanadoje. Lankosi pas Mlevičius ir kitus draugus bei pažįstamus.

Petras Klimas su žmona Teofile praeitą savaitę minėjo savo vedybų 48 metų sukaktį. Klimai yra ilgamečiai Vienybės skaitytojai. Klimienė yra populiari Brooklyne savo "gaspadinavimu".

Kostas Vaitaitis, Liet. Pil. Klubu vedėjas praneša, kad nuo rugpjūčio 1 d. klubo patalpose atidaroma valgykla, kur bus duodami įvairūs lietuviški maisto patiekalai: koldūnai, bulviniai blynai, kopūstai ir t. t. Anksčiau, skersai nuo klubo, buvo Lituanicos valgykla, bet ji jau seniai uždaryta.

Inž. J. Butkus su šeima savo atostogas praleido Washingtone, D. C. ir Putnam, Conn. Be to, buvo nuvykęs į Reading, Pa. aplankyti savo draugo Prano Kašubos.

PASAKOJO IŠPŪDŽIUS IŠ PUNSKO IR LENKIJOS

Praeitą savaitę, penktadienį, BALFO patalpose grįžusi iš Lenkijos S. Narkėliūnaitė susirinkusiems veikėjams papasakojo savo išpūdžius. Laikraštinkė buvo nuvykusi aplankyti ir Punsco lietuvių. Jos pasakojimu, Punsco lietuviai yra gana gerai organizuoti, turi bažnyčią, kultūros namus, keliolika valdžios išlaikomų mokyklų ir galvoja apie savo laikraščio steigimą. Punsco lietuvių kultūros namams Narkėliūnaitė nuvežė ir Brooklyno lietuvių dovaną -- rašomąją mašinėlę. Grįždama atgal, Narkėliūnaitė kalbėjosi su Lenkijos vidaus reikalų ministerijos mažumų departamento direktorium, kuris jai, tarp ko kita, pasakęs, kad iš visų mažumų, lietuviai ir slovakai esą atspariausi: nenori būti komunistais ir neklausą vietos valdžios. Po pranešimo, užsitęsio daugiau kaip valandą laiko, Narkėliūnaitė buvo duodami klausimai, į kuriuos ji gyvai atsakinėjo. Vėliau reikalų vedėjas kun. L. Jankus trumpai kalbėjo apie Punsco lietuvių šelpimą. Be to, jis svečius pavaišino.

JAUKI MOTERŲ VIENYBĖS IŠVYKA

Moteryų Vienybės išskyta, įvykusi liepos 13 d. Prano ir Alice Lukų rezidencijoje, Howard Beach, L. I. (Nuotrauka apačioje). Priešakyje (iš kairės į dešinę ant žolės sėdi), Gustaitienė, Kupčinskienė ir šeimininkai Lukai. Antroje eilėje: (sėdi) Norkuvienė, Tysliavienė, Dilienė, Valaitienė,

Jokubaitienė, Trečiokienė ir Klimienė. Stovi: Kulbokienė, Helen Kulber, Buividas, Skujienė, Styrienė, Karvelis, Bacevičienė, Karvelienė, Povilauskas, Povilauskienė, Jokubaitis, Dilis, Trečiokas, Povilanskienė, Peppel, Andriušienė, Grigaliūnas, Budraitienė, Valaitis. Paskutinėje eilėje: Andriušis, Povilauskas, Jr., Misiūnienė, Bacevičius ir Mildred Mitchell. Išskyta buvo labai jauki: pietūs, gėrimai, pokalbiai ir dainos. Moterų Vienybės vadovybė ypač yra dėkinga iškylos šeimininkėms: Kupčinskienei, Styrienei, Kliemienei ir Povilauskienei, taip

Helen V. Kulber buvo nuvykusi į Atlanta, Georgia, aplankyti savo sesers Aldonos ir jos vyro John O. Eichler, profesoriaujančio vietos universitete.

O. Noreikienė savo atostogas praleido Menderių ūkyje White Sulphur Springs, N. Y.

pat šeimininkams, Pranui ir Alice Lukams, maloniai priėmusius svečius savo gražios rezidencijos sode. Svečiai išsiskirstė po namus tik vakarui artėjant.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

Praeitą sekmadienį Lietuvių Pil. Klubu salėje, Brooklyne, įvyko Dariaus ir Girėno transatlantinio skridimo ir didvyrių mirties 25 metų sukakties minėjimas. Kadangi Dariaus ir Girėno paminklas Lituanicos aikštėje jau baigtas statyti, tai minėjimo dalyvių vardu Spūdienė ir Kundrotas paminklo papėdėje padėjo gėlių puokštę (viršuje). Minėjimo programą atidarė Dariaus ir Girėno paminklo komiteto pirmininkas J. Saltis. Trumpai kalbėjo komiteto narys adv. S. Briedis. Ilgesnes kalbas pasakė Vienybės redaktorius J. Tysliava ir Gen. Konsulas J. Budrys. Pastarasis anuo metu buvo Lietuvos konsulas Karaliaučiuje ir papasakojo kaip vokiečiai pagerbė tragiškai mirusius lietuvių lakūnus. Be to, trumpai kalbėjo Koncė, apgailestaudamas, kad į šį minėjimą iš naujakurių teatsilankė vienas asmuo, tai yra, jis pats. Dariaus ir Girėno paminklo reikalams buvo surinkta 45 doleriai. Formalus Dariaus ir Girėno paminklo atidarymas, dalyvaujant miesto atstovams ir vietos lietuvių organizacijoms bei visuomenei, įvyks rudenį.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Liepos 23 d. 5:30 val. vak. Siuvėjų Unijos patalpose, 11-27 Arion Place, Brooklyn, N. Y., įvyks Lietuvių Siuvėjų 54-to skyriaus susirinkimas.

Jaunimo organizacijų Komitetas praneša, kad išskyta, kuri buvo numatyta šeštadienį, liepos 26 d. nukeliama į sekmadienį, liepos 27 d. toje pačioje vietoje. Labai blogam orui esant, išvyka įvyks rugpjūčio 3 d.

